

Ročník 1989

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

**ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

**SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA**

Částka 20

Vydána dne 24. července 1989

Cena

O B S A H :

78. Vyhlaška federálního ministerstva dopravy a spojů o právech a povinnostech pošty a jejích uživatelů (poštovní řád)
79. Vyhlaška federálního ministerstva financí o vydání bankovek po 100 Kčs
- Oznámení o vydání obecně závazných právních předpisů

78

V Y H L Á Š K A

federálního ministerstva dopravy a spojů

ze dne 21. dubna 1989

o právech a povinnostech pošty a jejích uživatelů (poštovní řád)

Federální ministerstvo dopravy a spojů podle § 7 odst. 1 zákona č. 222/1946 Sb., o poště (poštovní zákon), a § 2 vládního nařízení č. 240/1949 Sb., kterým se provádí poštovní zákon, stanoví:

Č A S T P R V N I

§ 1

Úvodní ustanovení

(1) Tato vyhláška stanoví podmínky pro používání pošty (zasílací podmínky), upravuje vzájemný styk mezi poštou a jejími uživateli a stanoví práva a povinnosti obou stran ve vnitřním

i v mezinárodním poštovním styku; její součástí jsou přílohy č. 1 až 6. Zvláštní zasílací podmínky pro zásilky do jednotlivých zemí, zejména rozsah a omezení určitých druhů služeb, jsou uvedeny u příslušné země v poštovním sazebníku.¹⁾

(2) Poskytování služeb pošty organizuje

- a) na území okresu okresní správa spojů, v Plzni, Brně a Ostravě městská poštovní správa a v Praze a v Bratislavě obvodní správy pošt (dále jen „okresní správa spojů“),
- b) na území kraje ředitelství spojů, v Praze a Bratislavě ředitelství pošt (dále jen „ředitelství spojů“),

¹⁾ Tarif výkonů poštovního provozu VC, MC 21/71.

c) na území České socialistické republiky Správa pošt a telekomunikací Praha a na území Slovenské socialistické republiky Správa pošt a telekomunikací Bratislava (dále jen „správa pošt a telekomunikací“).

(3) K přepočtu československé měny na měnu zahraniční a naopak, s výjimkou částeck zašílaných poštovními poukázkami, používá pošta zvláštních měnových jednotek Světové poštovní unie; jejich přepočet je uveden v poštovním sazebníku.

ČÁST DRUHÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O ZÁSILKÁCH

Všeobecná ustanovení o zásilkách

§ 2

Zásilky

(1) Zásilkami podle této vyhlášky jsou listovní zásilky, cenná psaní, balíky a poštovní poukázky.

(2) Listovními zásilkami jsou

- a) ve vnitřním i v mezinárodním styku dopisnice, psaní, slepecké zásilky a novinové zásilky,
- b) jen ve vnitřním styku letákové zásilky, odpovědní zásilky a nádražní psaní,
- c) jen v mezinárodním sýku tiskoviny a balíčky.

(3) Obyčejnými listovními zásilkami jsou listovní zásilky, které nejsou podány doporučeně (§ 25). Zapsanými zásilkami jsou listovní zásilky, které jsou podány doporučeně (doporučené zásilky), cenná psaní, balíky a poštovní poukázky.

§ 3

Dispozice se zásilkami

(1) Nakládat s podanou zásilkou, dokud ji pošta nedodala, je oprávněn jen její odesílatel, pokud nebyla zabavena podle předpisů v zemí jejího podání nebo určení.

(2) Při podání zapsané zásilky vnitřního styku může její odesílatel žádat poznámkou

- a) „Neukládat“, aby zásilka byla vrácena ihned po prvním marném pokusu o doručení,
- b) „Uložit 5 dnů“, aby zásilka nebyla uložena u pošty déle než pět kalendářních dnů,
- c) „Uložit 15 dnů“, aby zásilka nebyla uložena u pošty déle než 15 kalendářních dnů,
- d) „Nevracet“, aby pošta se zásilkou v případě její nedoručitelnosti zacházela jako s neodbytou.

Poznámkou vyznačí na adresní straně zásilky, u balíku také na zadní straně poštovní průvodky v rubrice „Poznámky“.

§ 4

Doprava zásilek

(1) Dopravou zásilek je jejich příjem, přeprava a dodání; počíná dnem jejich přijetí k dopravě poštou a končí dnem, u telegrafických poukázk 1 hodinou, jejich dodání příjemci. Přepravou zásilek je přemisťování zásilek z místa podání do místa určení. Dodáním zásilky je její doručení, oznámení o příchodu nebo o uložení zásilky, připravení poukázky k připsání na účet u peněžního ústavu nebo připravení zásilky k odnášce od pošty.

(2) Kromě věcí, které je zakázáno poštou doprovádat,²⁾ není povolen v mezinárodním poštovním styku zasílat ještě

- a) věci, jejichž dovoz nebo oběh je v zemi určení zakázán,
- b) zkáze podléhající biologické látky,
- c) živočichy s výjimkou včel, pijavic a bource morušových; úředně uznané ústavy mohou však zasílat cizopasníky a ničitele škodlivého hmyzu, a to jen v listovních zásilkách,
- d) v listovních zásilkách platiny, zlato, stříbro, drahokamy, šperky a jiné drahocenné předměty, mince, papírové peníze nebo jakékoli cenné papíry znějící na doručitele.

3) Věci uvedené v odstavci 2 písm. d) lze zasílat jen v balících s udanou cenou za podmínek stanovených v § 22 odst. 10 a v cenných psaních; v balících bez udané ceny je lze zasílat jen do zemí, do nichž nelze zasílat balíky s udanou cenou.

(4) Zaslávací podmínky pro nebezpečné věci,³⁾ které lze výjimečně podávat k dopravě poštou (věci podmínečně dopravované) jsou uvedeny v příloze č. 1 této vyhlášky.

(5) Zaplacení přirážky za porušení zákazu dopravy a za porušení zaslávacích podmínek pro věci podmínečně dopravované⁴⁾ ukládá okresní správa spojů, v jejímž obvodu byla zásilka podána.

(6) Pošta je oprávněna požadovat, aby odesílatel prohlásil, že jím odesílaná zásilka neobsahuje věci, jejichž doprava je poštou zakázána; odmítne-li odesílatel vyhovět, pošta zásilku k dopravě nepřijme. Při dopravě zásilek je pošta oprávněna přesvědčit se, zda byly dodrženy zaslávací podmínky.

(7) Otevřá-li pošta uzavřenou zásilku,⁵⁾ přizve odesílatele nebo adresáta; není-li to možné, přizve nezúčastněnou osobu. U zásilek, na které se

²⁾ § 4 odst. 1 vládního nařízení č. 240/1949 Sb., kterým se provádí poštovní zákon.

³⁾ § 4 odst. 1 písm. c) vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

⁴⁾ § 8 odst. 3 vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

⁵⁾ § 8 odst. 4 č. 2 a 3 zákona č. 222/1946 Sb., o poště.

§ 4 odst. 2 vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

vztahuje ochrana listovního tajemství, učiní pošta opatření, aby tajemství nebylo porušeno.

(8) Za včasnu dopravu zásilky vnitřního styku, která splňuje stanovené zasílací podmínky, se považuje dodání

- a) listovní zásilky, poštovní poukázky, cenného psaní a pilného balíku nejpozději druhý den po dni podání,
- b) balíku nejpozději čtvrtý den po dni podání,
- c) telegrafické poukázky nejpozději do šesti hodin od jejího podání.

(9) Do stanovené doby dopravy zásilek se nezapočítává doba, po kterou se tyto zásilky podle rozsahu doručovací služby u příslušné dodací pošty nedoručují.

(10) Při překročení doby dopravy stanovené v odstavci 8 vrací pošta za telegrafickou poukázku, spěšně podanou zásilkou a pilný balík sazbu podle poštovního sazebníku.

§ 5

Informace o zásilkách

(1) Informace o zásilkách sděluje pošta ve lhůtě stanovené odstavcem 2 jen odesílateli, adresátu a jejich zástupcům nebo právním nástupcům, jestliže své oprávnění prokáží a zásilkou dostatečně označí. Telefonické informace pošta neposkytuje.

(2) Provozní doklady o zásilkách uschovává pošta tři roky po podání zásilek k dopravě póstou, jde-li o doklady podací, nebo po dodání zásilek, jde-li o doklady dodací.

§ 6

Poštovní sazby

(1) Poštovní sazby uvedené v poštovním sazebníku se uhrazují platnými československými poštovními známkami nebo v hotovosti.

(2) Okresní správa spojů může organizacím na jejich žádost povolit, aby sazby uhrazovaly úvěrem nebo paušálem poštovného, při hromadném podání zásilek i převodem z jejich účtu u peněžního ústavu, nebo aby je zúčtovávaly otiskem výplatního stroje.

(3) Výplatné je úhrn sazeb hrazených při podání zásilek, doplatné je úhrn sazob hrazených při dodání zásilek.

(4) Při podání k dopravě musí být úplně vyplacen všechny druhy zásilek s výjimkou odpovědních.

(5) Odesílatel je povinen nalepit poštovní známky do vyhrazeného prostoru adresní strany zásilek (§ 12 odst. 2); přehýbat přitom známky z jedné strany zásilky na druhou není povolené. Není-li ve vyhrazeném prostoru adresní strany dobytek místa pro všechny známky, je možno nale-

pit známky též na zadní stranu zásilky. Odesílatel přitom uvede na adresní straně bezprostředně pod nalepenými známkami výrazné označení "/.". Na dopisnicích a tiskovinách tvaru dopisnice se známky a otisky výplatních strojů umísťují výhodně na adresní straně.

(6) Poštovní známky se při podání zásilek k poštovní dopravě razítkují poštovním denním razítkem; známky nedopatřením neoražené se přeskrtávají.

(7) Pošta vybírá při dodání zásilky doplatné podle poštovního sazebníku, zjistí-li, že zásilka je nevyplacena, vyplacena neplatnými známkami nebo vyplacena jen částečně, nebo že zásilka z ciziny nevyhovuje stanoveným zasílacím podmínkám. Zaplatené doplatné vyúčtovává dodací pošta v levé dolní čtvrtině adresní strany. Nevyplacené nebo nedostatečně vyplacené obyčejně listovní zásilky do ciziny vrátí podací pošta odesílateli k doplnění výplatného; v ostatních případech se zásilky zatíží doplatným.

(8) Od sazob jsou s výjimkou sazby za letec-kou přepravy osvobozeny

a) slepecké zásilky,

b) zásilky adresované válečným zajatcům, civilním internovaným osobám a zásilky odesílané válečnými zajatci; jejich zasílací podmínky jsou uvedeny v poštovním sazebníku.

(9) Pošta vrací na základě žádosti, oprávně-né stížnosti nebo reklamace

a) přeplacené sazby s výjimkou výplatného pře-placeného odesílatelem na listovních zásilkách,

b) sazby podle poštovního sazebníku za poskyto-vané služby a zvláštní zacházení se zásilkou, jestliže s ní tak podle této vyhlášky nezachá-zela,

c) výplatné za podanou a od podací pošty dosud nevypravenou zásilkou, jestliže požádá odesíla-tel o její vrácení.

Uvedené částky vrací pošta tomu, kdo je uhradil.

(10) V mezinárodním styku vrací pošta sazby za neuskutečnou část přepravy balíku, který byl vrácen pro zastavení služby; za vrácení takového balíku sazbu nevybírá. Za zásilky mezinárodního styku, které byly vypraveny, ale bez zavinění pošty nevystoupily do ciziny, vrací pošta odesílateli uhrazené výplatné po srážce výplatného za dopra-vu ve vnitřním styku.

(11) Při výplatě náhrady škody za ztrátu, úplný úbytek nebo úplné zničení zásilky vrátí pošta zaplatené sazby; to platí i pro balíky a cenná psaní, které byly odesílateli vráceny pro jejich poškození nebo úbytek. Za doporučenou zásilku mezinárodního styku, která došla z ciziny nebo která vystoupila do ciziny, se však výplatné při výplatě náhrady škody nevrací.

(12) Výplatné za zapsané zásilky s výjimkou poštovních poukázků vplacených v hotovosti po-

tvrdí pošta při jejich podání. Na žádost odesilatele potvrď pošta výplatné za obyčejně listovní zásilky, bylo-li uhrzeno v hotovosti u přepážky pošty.

§ 7

Peněžní styk s poštou

(1) Pošta přijímá a vyplácí peníze jen v platné československé měně.

(2) Při třech a více platbách najednou pláteče sepíše jednotlivé platby a vyznačí jejich součet; při větších platbách v různých druzích platidel vyhotoví peněžní lístek a ten poště odevzdá zároveň s penězi. Bankovky též hodnoty plátku pásuje po 100 kusech a mince balí do svitků po 50 kusech nebo do sáčků po 100 kusech. Bankovky musí být urovnáné a uhlažené. Na peněžních páskách, sáčcích a svitcích musí být vyznačen počet vložených kusů, jejich hodnota a úhrnná částka.

(3) Pošta vyměňuje peníze jen tehdy, jestliže to dovoluje stav její hotovosti. Peníze oběhem opotřebované a poškozené, pokud jsou celé a není pochyb o jejich pravosti, přijímá a vyměňuje pošta v jejich jmenovité hodnotě. Peníze, u nichž vznikne podezření z úmyslného poškození, padělání, pozměnění, nebo které jsou jinak podezřelé, odebere pošta na potvrzenku bez náhrady a předá je Státní bankce československé.⁶⁾

Společné zasílací podmínky

§ 8

Obal a uzávěra

(1) Není-li možno podle této vyhlášky podávat zásilky bez obalu a uzávěry, musí být zabaleny a uzavřeny tak bezpečně, aby jejich obsah byl do statečně chráněn před ztrátou, úbytkem a poškozením.

(2) Obal, uzávěra a vnitřní balení zásilek musí být přiměřené povaze, hmotnosti a ceně obsahu, způsobu a délce dopravy; úprava zásilek obsahujících věci podmínečně doprovázané je stanovena přílohou č. 1, úprava zásilek obsahujících tekutiny, živočichy, věci hřehké, promácející, promašťující, barvící a věci snadno se kazící je stanovena přílohou č. 2.

(3) Obal zásilky musí umožňovat vyznačení adresních údajů a jiných poznámek, umístění výplatného, nálepek a otisků podacích a jiných razítek.

(4) Volit vhodný obal a uzávěru zásilky je věcí odesílatele. Zjistí-li pošta při příjmu zásilky na obalu nebo uzávěre závadu, vrátí zásilku podavateli.

⁶⁾ Vládní nařízení č. 7/1954 Sb., o oběhu zákonného peněz, ve znění vládního nařízení č. 17/1960 Sb.

⁷⁾ ČSN 88 4674 — Dopisnice.

ON 88 4675 — Pohlednice.

ON 50 6410 — Poštovní obálky.

(5) Pošta nepřijímá zásilky, z jejichž obalů vyčinovávají pro manipulaci nebezpečné předměty. Zásilky uzavřené drátem, kovovými pásky nebo pásky z umělé hmoty musí mít styky drátů nebo pásků zabezpečeny ochranným materiálem; jsou-li těžší než 5 kg, musí být ovázány silným motouzem nebo opatřeny poutky.

(6) Používání upotřebených obálek, dopisnic nebo tiskovin tvaru dopisnice není dovoleno. Upotřebené obaly lze použít jen pro balíky bez udané ceny, a to jen tehdy, jsou-li odstraněny původní nálepky a adresní údaje.

(7) Listovní zásilky musí být pravoúhlé nebo ve svitku a upraveny tak, aby mohly být čitelně razítkovány a neumožňovaly vzájemné zasouvání do sebe. Na obálky, dopisnice a tiskoviny tvaru dopisnice není dovoleno nalepovat papír s obsahem lužiniscenčního barviva.

(8) Filmy se před vložením do obalu zásilky uzavřou do igelitového sáčku s lístkem s odesílatelovou a adresátovou adresou.

(9) Technické požadavky na kvalitu, povrchovou úpravu papíru a na potisk adresních stran obálek a dopisnic jsou uvedeny ve státní nebo oborové normě.⁷⁾ Písemnosti z papíru o nižší plošné hmotnosti než 160 g/m² nelze zasílat bez obálky nebo obalu.

§ 9

Hmotnost

(1) Nejvyšší dovolená hmotnost zásilek je uvedena v příloze č. 3.

(2) Do hmotnosti zásilky se nezapočítává hmotnost vývozního povolení, prohlášení nebo jiného dokladu, který jej nahrazuje.

(3) Zjištěnou hmotnost cenných psaní a balíků vyznačuje pošta na zásilce, na poštovní průvodce a na podací stvrzence. Hmotnost cenného psaní vyznačuje pošta s přesností na 1 g; část hmotnosti menší než 1 g se zaokrouhluje na celé gramy směrem nahoru. Hmotnost balíku vyznačuje pošta s přesností na 100 g; část hmotnosti menší než 100 g se zaokrouhluje na 100 g směrem nahoru.

(4) Hmotnost vyznačená odesíatelem, kterému pošta svěřila vážení zásilek (§ 33 odst. 3), se pokládá za správnou, pokud ji podací pošta neopraví.

§ 10

Rozměry

Dovolené rozměry zásilek jsou uvedeny v příloze č. 3; u rozměrů dovolených pro jednotlivé druhy zásilek je přípustná odchylka ± 2 mm.

§ 11

Adresa

(1) Adresa adresáta musí být uvedena na všech zásilkách, s výjimkou letákových zásilek (§ 19). Odesílatel může vyznačit svou adresu na každé zásilce; musí ji však uvést na všech zapsaných zásilkách, zásilkách do ciziny a na nádražních psaních. Zasílají-li se v zapsané zásilce vnitřního styku návrhy k soutěži, může odesílatel svou adresu nahradit poznámkou „Anonymní soutěž“; svou adresu pak uvede jen na podací stvrzence.

(2) Adresa musí být uvedena tak přesně, aby nevznikly pochybnosti, kam má pošta zásilku přepravit, kde a komu ji má dodat. Posoudit, zda je adresa zásilky správná a úplná, přísluší dodací poště.

(3) Zásilku bez adresy, s adresou nepřesnou, neúplnou nebo tak nezřetelnou, že zásilku nelze dodat, vrátí pošta odesílateli; nelze-li jej zjistit, je zásilka neodbytná.

(4) Adresa se píše latinkou, do ciziny v jazyku známém v zemi určení nebo francouzsky; do zemí, v nichž se používá jiného písma, musí být alespoň název země určení napsán latinkou.

(5) Adresa zásilky vnitřního styku obsahuje údaje v tomto pořadí:

- a) označení adresáta (jméno a příjmení nebo název organizace),
- b) místo dodání (název ulice, náměstí či veřejného prostranství, obce a její části a číslo domu),⁸⁾ nebo způsob dodání (údaj „Poste restante“, údaj „Poštovní přihrádka“ doplněný číslem přihrádky, nebo označení listovní doručovací schránky),
- c) přepravní údaje (poštovní směrovací číslo s názvem dodávací pošty; do míst, která mají více dodávacích pošt, může být na zásilkách adresovaných na místo dodání název dodávací pošty nahrazen názvem místa určení).

(6) Na zásilkách do ciziny se adresa píše podle zvyklostí země, do níž je zásilka určena; místo a země určení se uvádí velkými písmeny. Vzory správného psaní adres do některých zemí a dovolené zkratky pro vyznačení země určení jsou uvedeny v poštovním sazebníku.

(7) Poštovní zásilky lze adresovat poste restante. Adresovat poste restante nelze poštovní poukázky na částku vyšší než 2 000 Kčs, zásilky s věcmi dopravovanými podmínečně podle přílohy č. 1

a úřední písemnosti s doručenkou podle přílohy č. 5. Na všech zásilkách poste restante musí být adresát označen jménem a příjmením. Zásilky poste restante znějící na značku vrátí pošta odesílateli; není-li uveden, je zásilka neodbytná.

(8) Poštovní směrovací číslo se píše na poslední řádku adresy nalevo od názvu dodávací pošty. Je složeno z trojčíslí a dvojčíslí, nesmí být podtrženo. Na zásilkách s předtištěnými rámečky se poštovní směrovací číslo píše do těchto rámečků, s výjimkou zásilek do ciziny, kde na posledním řádku adresy musí být uvedena jen země určení.

(9) Údaje adresní strany nesmějí být napsány obyčejnou nebo inkoustovou tužkou a prostředkem obsahujícím luminiscenční barvivo. Při psaní adresy adresáta nesmí být použito červené barvy. Údaje adresní strany nesmí být u zapsaných zásilek dodatečně měněny. Pořizování údajů adresní strany průpisem nebo průklepem je možné jen u doručenkových obálek (§ 26 odst. 3 a příloha č. 5).

(10) Údaje adresní strany musí být napsány přímo na zásilce nebo na adresním štítku, který se celou plochou přilepí na zásilku nebo na adresní vlaječku. Adresní štítek nesmí být menší než 35 × 70 mm a nesmí být použit u cenných psaní, u balíků do ciziny s udanou cenou a v těch případech, kdy lze vzhledem k povrchu zásilky předpokládat, že v průběhu dopravy odpadne. Adresním štítkem musí být opatřeny balíky, jejichž obal je tmavé barvy nebo vzorovaný. Adresní vlaječku je dovoleno použít jen u balíků; musí být dostatečně pevná se zpevněným otvorem a o nejmenších rozměrech 100 × 70 mm.

(11) Adresa odesílatele a adresáta se píše v podélném směru zásilky tak, že

- a) adresa odesílatele se umisťuje v levé horní čtvrtině adresní strany zásilky nebo v otisku výplatního stroje; u listovní zásilky může být vyznačena na její zadní straně,
- b) adresa adresáta se umisťuje do pravé dolní čtvrtiny adresní strany zásilek,
- c) na zásilkách, jejichž adresní strana nemá tvar pravoúhelníku, se adresa odesílatele umisťuje na levé straně a adresa adresáta na straně pravé.

§ 12

Adresní strana zásilky

(1) Na adresní straně zásilky je dovoleno uvádět kromě adresy odesílatele a adresáta

- a) touto vyhláškou předepsaná označení a po-

⁸⁾ § 6 až 9 vyhlášky Ústředního úřadu pro věci národních výborů č. 97/1961 Sb., o názvech obcí, označování ulic a čislování domů.

§ 7 až 11 vyhlášky ministerstva vnitra SSR č. 93/1970 Sb., o určování názvů obcí a jejich částí, ulic a jiných veřejných prostranství a o čislování budov.

- známky týkající se druhu a obsahu zásilek, výplatného, způsobu dopravy a požadovaného zacházení se zásilkou,
- b) spisové značky, značky inzerátů, označení součtu a jiné podobné údaje, jsou-li umístěny v levé horní čtvrtině adresní strany zpravidla nad adresou odesílatele,
 - c) evidenční znak nad označením adresáta,
 - d) obrazové náměty, kresby a nálepky jen u přiležitostních obálek a dopisnic vydaných federálním ministerstvem dopravy a spojů,
 - e) podnikový znak, je-li součástí adresy odesílatele nebo otisku jeho výplatního stroje.

(2) Na adresní straně zásilky se umísťují

- a) v levé horní čtvrtině adresa odesílatele, údaje uvedené v odstavci 1 písm. b), poznámky týkající se způsobu dopravy a požadovaného zacházení se zásilkou a podací a ostatní nálepky pošty,
- b) v pravé horní čtvrtině výplatné a poznámky vztahující se k výplatnému,
- c) v pravé dolní čtvrtině adresa adresáta a evidenční znaky.

Druhy zásilek

§ 13

Dopisnice

(1) Dopisnice musí splňovat podmínky stanovené státní nebo oborovou normou.⁹⁾

(2) Dopisnice se zasílá bez obalu. Nesmějí mít vyčnívající nebo vypouklé části a nelze k nim nic připojovat, s výjimkou výstřížků z novin a jiných nálepek, jsou-li přilepeny celou plochou.

(3) Na dopisnice, které nevyhovují podmínek uvedeným v odstavcích 1 a 2, se vztahují zásilací podmínky pro psaní.

§ 14

Psaní

V psaní lze zasílat písemnosti a drobné předměty do hmotnosti a rozměrů uvedených v příloze č. 3. Jejich obal musí být uzavřen. Všechna podléhající celnímu řízení lze v psaní zasílat jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku.

§ 15

Novinové zásilky

(1) Jako novinové zásilky může vydavatel zasílat periodický¹⁰⁾ a ostatní tisk vydávaný v Česko-

slovenské socialistické republice, a to na základě povolení ředitelství spojů příslušného podle místa podání.

(2) Jako novinové zásilky nelze zasílat tisk

- a) rozšírovaný třeba jen částečně Poštovní novinovou službou,
- b) je-li při jednom podání k poštovní dopravě podáváno méně než 100 shodných výtisků,
- c) s obsahem převážně reklamním,
- d) do ciziny s výjimkou Bulharska, Maďarska a Polska.

(3) K novinovým zásilkám lze připojovat neomezený počet příloh upravených tak, aby se jim nezměnil obvyklý způsob balení tisku, ke kterému jsou připojovány.

(4) Samostatné literární celky, i když jsou vydávány periodicky pod společným označením, nelze podávat jako novinové zásilky ani jako jejich přílohy.

(5) O povolení podávat novinové zásilky žádá vydavatel na tiskopisu pošty; k žádosti připojí ukázkový výtisk. Pro každý titul a pro každé místo, ve kterém mají být novinové zásilky podávány, musí být vyhotovena samostatná žádost. Změnou názvu tisku nebo změnou vydavatele povolení zaniká.

(6) Vydavatel musí zajistit, aby tiráž každého výtisku byla doplněna údajem o tom, kym a kdy bylo podávání novinových zásilek povoleno.

(7) Novinové zásilky nelze podávat doporučeně. K dopravě se podávají na poště, kterou vydavatel stanoví ředitelství spojů. Denním razitkem se razítkují pouze zásilky zasílané do Bulharska, Maďarska a Polska.

(8) Použije-li odesílatel jako uzávěru novinové zásilky adresní pásku, uvede na ni počet výtisků; nelze však použít pásku z červeného papíru. Objemnější svazky převáže motouzem.

(9) Na novinové zásilky se nevztahuje ustanovení § 8 odst. 9.

§ 16

Tiskoviny

(jen v mezinárodním styku)

(1) Jako tiskoviny lze zasílat

- a) knihy, brožury, noviny, časopisy, učebnice, vědecké publikace, hudební partitura, kalendáře a zeměpisné mapy, včetně jejich výstřížků nebo fotokopií,
- b) propagační nebo reklamní letáky a prospekty,
- c) dopisnice s předtiskem blahopřejným nebo soustrastným textem,

⁹⁾ ČSN 88 4674,
ON 88 4675.

¹⁰⁾ Zákon č. 81/1966 Sb., o periodickém tisku a o ostatních hromadných informačních prostředcích.

- d) navštívenky nebo oznámení s předtiskem textem o událostech soukromé povahy nebo tiskoviny týkající se přípravy, konání, průběhu a výsledků pořádaných akcí,
- e) nevyplněné tiskopisy.

(2) Na tiskovinách je dovoleno

- a) vyznačovat adresu a povolení odesilatele a adresáta, název počítače, místo a den odeslání zásilky a pořadové a evidenční číslo,
- b) opravovat tiskové chyby nebo zvýrazňovat určitá slova a části tištěných textů,
- c) vyplňovat předtiskem objednávky knih, brožur, rytin, hudebnin, novin a časopisů,
- d) doplňovat na blahopřejných nebo soustrastných dopisnicích a tištěných navštívenkách obvyklá zdrojnostní rčení, která nesmějí obsahovat více než pět slov nebo stejný počet začátečních písmen,
- e) uvádět na tištěných literárních a uměleckých dílech věnování nebo přikládat k nim věnování a fakturu za zasílanou věc,
- f) doplňovat na výstřížích z novin a časopisů údaje o publikaci, z níž pocházejí.

(3) Obsah tiskovin nesmí mít povahu osobní korespondence. Doplňky, opravy a přílohy tiskovin musí být v přímé souvislosti s jejich obsahem a nesmí jimi vzniknout smluvěná řeč nebo sdělení.

(4) Zjistí-li pošta dodatečně, že tiskovina nevhovuje zasílacím podmínkám, vrátí zásilku nebo její část odesílateli v doporučené zásilce. Není-li odesílatel znám, zachází s ní jako s neodbytnou.

(5) Tiskoviny tvaru dopisnice se mohou zasílat bez obalu, ostatní tiskoviny musí být zasílány v otevřených obalech. Za otevřený se pokládá obal s uzávěrou, kterou lze snadno sejmout a znova použít; při použití obálky musí být její chlopeň zasušuta.

(6) V levé horní čtvrtině adresní strany tiskovin musí odesílatel vyznačit poznámku „Imprimé“.

(7) Tiskoviny odesílané jedním odesílatelem na tutéž adresu mohou být podávány hromadně, jestliže jejich

- a) celková hmotnost není nižší než 5 kg,
- b) hmotnost včetně obalu není vyšší než 14 kg,
- c) obal je opatřen adresou adresáta.

(8) Odesílatel hromadně podávaných tiskovin předá poště adresní vlaječku z pevného materiálu o nejmenších rozměrech 140 × 90 mm s adresou odesílatele a adresáta a s výrazným označením „Imprimé-M“. Na adresní vlaječce se uhradí výplatné známkami či otiskem výplatního stroje, po případě se na ní uvede poznámka vztahující se k výplatnému.

(9) Nedoručitelné tiskoviny se odesílateli vracejí, jestliže o to požádá na zásilce poznámkou „Renvoyer en cas de non-livraison“ nebo stejnou poznámkou v jazyce známém v zemi určení. Bez žádosti se vrací jen hromadně podávané tiskoviny, doporučené tiskoviny a tiskoviny obsahující knihy.

§ 17

Baličky

(jen v mezinárodním styku)

(1) V baličcích lze zasílat zboží a jiné věci, včetně faktur k zasílanému obsahu. Vkládat do baličku písemnosti, které mají povahu osobní korespondence, není dovoleno; zjistí-li pošta v baličku takovou písemnost, vyjme ji ze zásilky a postupuje podle § 16 odst. 4.

(2) V levé horní čtvrtině adresní strany baličku musí odesílatel uvést poznámku „Petit paquet“.

(3) Baličky se k dopravě poštou podávají uzavřené; pošta je však oprávněna baliček kdykoliv otevřít a přezkoušet, zda odesílatel dodržel stanovené zasílací podmínky. Pevná uzávěra baličků, zejména pečetí nebo plombou, není dovolena.

§ 18

Slepecké zásilky

(1) Jako slepecké zásilky lze zasílat

- a) písemnosti poružené hmatným písmem,
- b) štočky se slepeckými značkami,
- c) zvukové záznamy a zvláštní papíry pro potřebu nevidomých; do zemí, u nichž je to v poštovním sazebníku uvedeno, však jen tehdy, jsou-li odesílány ústavem pro nevidomé nebo jsou takovému ústavu určeny.

(2) Odesílatel označí zásilku v pravé horní čtvrtině adresní strany poznámkou „Slepecká zásilka“, do ciziny „Cécogrammes“.

(3) Na obsahu zásilky je dovoleno vyznačit obyčejným písmem poznámky, které se k němu vztahují a nemají povahu osobní korespondence. K zásilce nelze připojovat faktury.

(4) Zjistí-li pošta, že slepecká zásilka nevhovuje zasílacím podmínkám, postupuje podle § 16 odst. 4.

(5) Adresa odesílatele a adresáta slepecké zásilky v mezinárodním styku musí být napsána obyčejným písmem; ve vnitřním styku může být napsána vypichovaným reliéfem latinky.

(6) O obalu slepeckých zásilek platí obdobně § 17 odst. 3.

§ 19

Letákové zásilky

(1) Jako letákové zásilky mohou organizace podávat letáky pořízené tiskem nebo jinou roz-

množovací technikou a připojovat k nim ukázky zboží.

(2) Letákové zásilky lze adresovat jen skupině příjemců, jimž je pošta může dodat bez dalšího zjišťování. Informace o počtu příjemců ve skupině, kterým mají být letákové zásilky dodány, pošta neposkytuje.

(3) Letákové zásilky se balí do svazků po 50 nebo po 100 kusech a podávají se v balíku bez udané ceny; na každém svazku se vyznačí skupina příjemců. V adrese balíku odesílatel uvede údaj „Vedoucímu pošty“, poštovní směrovací číslo a úplný název příslušné dodávací pošty. Na balíku i na poštovní průvodce uvede poznámku „Letákové zásilky“, jejich počet a úhrnnou částku výplatného za ně.

(4) Letákové zásilky se dodávají nejpozději do sedmi pracovních dnů po příchodu k dodací poště.

(5) Pošta neodpovídá za ztrátu, úbytek nebo poškození balíku s letákovými zásilkami. Odesílatel nemá nárok na vrácení nadbytečných letákových zásilek a výplatného, které za ně uhradil.

§ 20

Odpovědní zásilky

(1) K používání odpovědných obalek nebo dopisnic si musí organizace předem vyžádat souhlas své dodávací pošty. K písemné žádosti připojí vzor zásilky. V žádosti se zaváže, že došlé odpovědní zásilky přijme a uhradí za ně doplatné. Nedodržuje-li organizace stanovené podmínky, může být souhlas kdykoliv odvolán.

(2) Odpovědní zásilky lze podávat jen jako dopisnice nebo psaní; v pravém horním rohu adresní strany zásilky musí být vytisknuto výrazné označení „ODPOVĚDNÍ ZÁSILKA — Poštovné hradí příjemce!“.

(3) Odesílatel odpovědní zásilky nevyplácejí; pošta vybere od jejich příjemce doplatné.

(4) Používá-li organizace odpovědní zásilky bez souhlasu dodávací pošty, považuje je pošta za nevyplacené (§ 6 cdst. 7).

§ 21

Cenná psaní

(1) Psaní s udanou cenou (§ 28) se zasílají jako cenná psaní, a to jen v obálkách, které vydává správa spojů. V mezinárodním styku lze odesílat cenná psaní jen do zemí, u kterých je to uvedeno v poštovním sazebníku.

(2) Obálky cenných psaní se uzavírají papírovou lepicí páskou, která musí být

a) z jednoho kusu a nejméně 20 mm široká,

- b) nalepena bez použití dalšího lepidla celou plochou rovnoběžně s podélnými okraji obálky,
- c) umístěna tak, aby zachytily všechny chlopny obálky a přitom se nedotýkala okrajů obálky.

Používat pásku vlastní výroby nebo pásku z umělé hmoty a nalepenou pásku odtrhávat a znova nalepovat není povolené.

(3) Přes nalepenou pásku se odesílatel nejméně dvakrát podepíše tak, aby část podpisu byla na páse a část na obálce; organizace připojí ještě otisk svého razítka. Text v otisku razítka nesmí být podržen a razítka nesmí být orámováno.

(4) Poštovní známky se na cenném psaní nesmí vztáhnout dotýkat, být spojeny perforací nebo přehnuty přes hranu obálky. Výplatné nesmí být uhraněno filatelistickými aršíky. Kromě poštovních známek a nálepek není povoleno na cenném psaní cokoliv nalepovat.

(5) Na cenném psaní není povoleno vymazávat, opravovat, podtrhávat nebo škrat napsané údaje; výjimkou je provádění služebních záznamů pošty na vracených a dosílaných zásilkách.

§ 22

Balíky

(1) Balík se podává s poštovní průvodkou. Adresa a ostatní údaje na poštovní průvodce a balíku musí být shodné, jinak pošta balík nepřijme. Do balíku odesílatel vloží lístek se svou a adresátovou adresou.

(2) Používání poštovních průvodků, které nevydala správa spojů, schvaluje správa pošt a telekomunikací.

(3) Není-li touto vyhláškou obal pro některé balíky výslovně předepsán, mohou být podávány bez obalu. Není však povolené spojit několik předmětů dohromady a zasílat je bez společného obalu jako jeden balík. Pošta neodpovídá za škodu, která na zásilce vznikne v důsledku podání balíku bez obalu.

(4) Obsahuje-li balík živočichy nebo věci dopravované podmínečně, musí odesílatel na jeho obsah upozornit na adresní straně balíku, na adresní vlaječce a na poštovní průvodce poznámkou podle přílohy č. 1 a 2. Balík obsahující věci podmínečně dopravované musí být po celém obvodu opatřen červeným pruhem; stanoví-li to příloha č. 1, musí být na adresní straně uveden obsah.

(5) Balík se živočichy nebo s tekutinami, které kvási nebo mění své skupenství, přijme pošta k dopravě za podmínky, že odesílatel vyznačí na poštovní průvodce a na podací stvrzence poznámkou „Na vlastní nebezpečí“ a vedle ní se podepíše.

(6) Do balíku mezinárodního styku není dovoleno vkládat přísemnosti, které mají povahu osobní korespondence; zjistí-li pošta v balíku nedovolený obsah, postupuje podle § 16 odst. 4.

(7) U balíku mezinárodního styku musí odesílatel uvést opatření pro případ nedoručitelnosti, a to na zadní straně poštovní průvodky a na tiskopisu pošty „Pokyny odesílatele“. Opatření potvrdí svým podpisem, organizace i razítkem. Odesílatel může uvést pouze jeden z předtiských pokynů, pokud některý z nich není podle poštovního sazebníku zemí určení vyloučen. Za ohlášku nedoručitelnosti balíku vybírá pošta sazbu podle poštovního sazebníku. Žádá-li odesílatel, aby jeho balík nebyl dosílán, vyznačí na adresní straně poštovní průvodky a balíku poznámku „Ne pas réexpédier“ a vedle ní se podepíše.

(8) Balík vnitřního styku s udanou cenou nad 1 000 Kčs a balík do ciziny s jakoukoliv udanou cenou

- a) musí být zabalen a ovázán, konce motouzu musí být zapečetěny na volné kartonové podložce nebo zaplombovány se zřetelným otiskem pečetidla nebo plombovacích kleští se znakem odesílatele; uzamčené kufry a cestovní tašky a nedělitelné věci mohou být podávány bez obalu, nedělitelné věci podávané bez obalu nemusí být ovázány,
- b) musí mít všechny spoje obalu přelepeny nejméně 20 mm širokou papírovou lepicí páskou, kterou odesílatel na každé straně balíku nejméně dvakrát podepíše tak, aby část podpisu byla na páse a část na obalu; organizace připojí ještě otisk razítka.

(9) K ovázání balíku podle odstavce 8 nesmí být použito papírového motouzu. Motouz nesmí být navazovaný a v místech, kde se křížuje, musí být zasmyčkován a utažen tak, aby jej nebylo možno bez porušení pečetě nebo plomby rozvázat a opět na balík připevnit.

(10) Papírové peníze, mince, cenné papíry, drahé kovy, drahokamy a jiné cenné předměty lze v balících zasílat, jestliže

- a) jsou zabaleny do vhodného obalového materiálu tak, aby se nemohly posouvat, a uloženy do vnějšího obalu podle písmene b),
- b) vnější obal je z pevného materiálu a je opatřen potřebným počtem plomb nebo pečetí se shodnými otisky znaku pečetidla nebo plombovacích kleští odesílatele; mince, drahé kovy a drahokamy zabalené podle písmene a) mohou být ve vnitřním styku uloženy do pevného textilního sáčku bez vnějších švů a s hrdlem po uzavření prošitým konopným motouzem se zaplombovanými konci,
- c) na balíku vnitřního styku je udána cena vyšší než 1 000 Kčs.

(11) Balík vnitřního styku s udanou cenou nad 1 000 Kčs, jehož odesílatelem je občan, pošta na žádost podavatele a v jeho přítomnosti zaplombuje nebo zapečeť. Výjimečně může pošta poskytnout tuto službu i organizaci.

(12) Na žádost odesílatele pošta balík dopravuje jako křehký nebo neskladný; v mezinárodním styku však lze křehké a neskladné balíky podávat jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku.

(13) Jako křehké musí být podány balíky obsahující věci, které se mohou za dopravy snadno rozbit nebo poškodit, nebo u nichž to stanoví přílohy č. 1 a 2.

(14) Jako neskladné musí být podány balíky

- a) které pro svůj tvar, povahu obsahu nebo strukturu nelze ukládat mezi jiné balíky,
- b) jejichž nejvyšší rozměr přesahuje 1 500 mm a součet délky, šířky a výšky přesahuje 2 000 mm; v mezinárodním styku platí rozměry uvedené v poštovním sazebníku,
- c) v případech uvedených v přílohách č. 1 a 2.

(15) Balíky vnitřního styku se podávají a přednostně přepravují a dodávají jako pilné

- a) na žádost odesílatele,
- b) obsahují-li věci podmínečně dopravované podle přílohy č. 1,
- c) stanoví-li to příloha č. 2.

§ 23

Poštovní poukázky

(1) Ve vnitřním styku se poštovními poukázkami mohou odesílat neomezené peněžní částky, poštovními poukázkami adresovanými poste restante však jen peněžní částky do 2 000 Kčs včetně. Do ciziny je možno poštovními poukázkami odesílat peníze jen na základě povolení příslušného devizového orgánu, a to jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku, a do částek, které tyto země povolují. Ve styku s cizinou se musí používat mezinárodní poštovní poukázky.

(2) Ve vnitřním styku se používají

- a) poštovní poukázky A, určené k připsání peněžních částek na účet adresáta u peněžního ústavu; odesílané částky se platí v hotovosti,
- b) poštovní poukázky B, určené k odesílání peněžních částek z účtu u peněžního ústavu k výplatě v hotovosti,
- c) poštovní poukázky C, určené k výplatě peněžních částek v hotovosti; odesílané částky se platí v hotovosti,
- d) poštovní poukázky D, určené k telegrafické dopravě peněžních částek a k jejich výplatě v hotovosti; odesílané částky se platí v hotovosti nebo z účtu u peněžního ústavu.

(3) Poštovní poukázky, které nevydala správa spojů, mohou být používány jen po schválení správou pošt a telekomunikací.

(4) Poštovní poukázka A může mít dva podací lístky (§ 35 odst. 1); taková poštovní poukázka musí být na všech dílech opatřena poznámkou „Opis podacího lístku“.

(5) Poštovní poukázky B se podávají se seznamem poštovních poukázk, který nahrazuje podací lístky a musí obsahovat úplné adresy adresátů.

(6) Výplata poštovních poukázk B, C a D může být omezena výplatní podmínkou „Do vlastních rukou“. U poštovních poukázk B lze použít také výplatní podmínu „Vyplatte dne...“; případně-li výplatní termín na sobotu, neděli nebo svátek, vyplatí pošta poštovní poukázku předcházející pracovní den. Výplatní podmínky se uvádějí na všech dílech poštovní poukázky.

(7) Poštovní poukázky musí být vyplněny ve všech dílech čitelně, shodně a podle předtisku v českém nebo slovenském jazyce. O způsobu jejich vyplňování platí § 11 odst. 9. Částka ve slovech se na hlavním dílu poštovní poukázky příše od levého okraje příslušného předtisku, tvoří jedno slovo a začíná velkým písmenem; haléře se vyznačují pouze v číslicích. Volné místo před a za údajem částky v číslicích i ve slovech odesílatel proškrtně.

(8) Údaje na poštovní poukázce nesmějí být dodatečně opravovány, škrťány nebo vymazávány a díly poštovní poukázky nesmějí být před podáním odděleny.

(9) Pošta neodpovídá za škodu, která vznikne tím, že odesílatel nedodržel podmínky podle odstavců 5, 7 a 8, pokud se neprokáže, že odesílatel její vznik nezavinil, a to i v případě, kdy pošta příjem poštovní poukázky podle § 33 odst. 5 nedimítla.

(10) Uplyne-li od podání poštovní poukázky do jejího předložení k výplatě doba delší než dva měsíce, vypлатí ji pošta až po ověření, že poukázaná částka nebyla dosud vyplacena.

§ 24

Nádražní psaní

(1) Nádražní psaní jsou listovní zásilky pravidelně zasílané týmž odesílatelem témuž adresátori. Mohou být podávána jen se souhlasem okresních správ spojů příslušných podle místa podávání a místa dodávání.

(2) Nádražní psaní pošta nedoručuje; podávají a vydávají se jen v době a jen na poštách, které stanoví okresní správy spojů.

(3) Adresní strana nádražního psaní musí být orámována červeným pruhem; v její levé po-

lovině se uvede poznámka „Nádražní psaní“ a označení poštovních kursů, kterými se zásilka postupně přepravuje. Používá-li odesílatel k zasílání nádražních psaní trvalý obal, musí být adresní strana upravena tak, aby poště umožňovala zúčtovat výplatné a razitkovat zásilkou.

(4) Pošta vydá nádražní psaní jen tomu, kdo se prokáže průkazním listem, výstaveným adresátori okresní správou spojů.

(5) Nevyzvedává-li si adresát nádražní psaní v době stanovené okresní správou spojů ani po opětovném upozornění, může okresní správa spojů svůj souhlas k dopravě nádražních psaní odvolat.

Poskytované služby

§ 25

Doporučené zásilky

(1) Doporučeně lze odesilat listovní zásilky s výjimkou

- a) novinových zásilek,
- b) hromadně podávaných tiskovin do zemí, které to podle poštovního sazebníku nedovolují,
- c) letákových zásilek,
- d) nádražních psaní.

(2) Doporučeně musí být podáný úřední písemnosti s doručenkou (příloha č. 5) a listovní zásilky obsahující biologický a patologický materiál podle přílohy č. 1, bod 42.

(3) Odesílatel zásilku v levé horní čtvrtině adresní strany označí poznámkou „Doporučeně“, do ciziny „Recommandé“.

(4) Použije-li odesílatel k zařazení doporučeného psaní mezinárodního styku lepicí pásku, musí být opatřena jeho jménem, značkou nebo podpisem.

§ 26

Zásilky s doručenkou

(1) Odesílatel může k zapsané zásilce s výjimkou poštovní poukázky A připojit vyplňovanou doručenkou, na které mu pošta opatří potvrzení příjemce, že zásilku obdržel. K balíkům a poštovním poukázkám adresovaným do ciziny lze doručenkou připojit jen tehdy, je-li to uvedeno u příslušné země v poštovním sazebníku. Dovolují-li to předpisy země určení, může být dodání zásilky na doručence potvrzeno podpisem pracovníka dodací pošty.

(2) Zásilku s doručenkou, u balíků i poštovní průvodku, musí odesílatel označit poznámkou „Doručenka“, do ciziny „Avis de réception“; poštovní poukázky vnitřního styku se označují na všech dílech.

(3) Úprava doručenek, které si odesílatel pořídil vlastním nákladem, musí být shodná s doru-

čenkami vydanými správou spojů. Pro doporučená psaní vnitřního styku s doručenkou lze používat bílé doručenkové obálky vyrobené podle oborové normy;¹¹⁾ potisk adresní strany musí být schválen výzkumným ústavem spojů. Zaslací podmínky pro úřední písemností s doručenkou vnitřního styku jsou uvedeny v příloze č. 5.

§ 27

Zásilky do vlastních rukou

(1) Žádá-li odesílatel, aby zapsanou zásilkou vnitřního styku s výjimkou poštovní poukázky A dodala pošta výhradně adresátu, označí zásilkou, u balíku i poštovní průvodku, poznámkou nebo nálepou „Do vlastních rukou“.

(2) Do ciziny lze žádat o dodání do vlastních rukou jen u doporučených zásilek, cenných psaní a poštovních poukázk, a to jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku. Zásilky se označují poznámkou „A remettre en main propre“.

§ 28

Udaná cena

Odesílatel může udat cenu na balíku a na jeho poštovní průvodce, musí ji však uvést na cenném psaní. Udaná cena se vyznačuje v číslicích v československé měně; do ciziny se uvádí i slovy, a to francouzsky. Ve styku s cizinou nesmí udaná cena přesahovat skutečnou cenu obsahu zásilky a částku uvedenou u příslušné země v poštovním sazebníku.

§ 29

Zásilky na dobírkou

(1) Na žádost odesílatele vydá pošta zapsanou zásilkou příjemci jen tehdy, uhradí-li stanovenou dobírkovou částku; v mezinárodním styku lze zařídit dobírkou zásilky jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku, a do částek, které tyto země povolují. Vybranou dobírkovou částku vyplatí pošta tomu, koho odesílatel zásilky uvede jako adresáta dobírkové poukázky (odstavce 3 a 4).

(2) Zásilku na dobírkou odesílatel označí poznámkou „Dobírka“, do ciziny „Remboursement“, doplněnou údajem dobírkové částky v číslicích a ve slovech. Na zásilce do ciziny se dobírková částka uvádí v měně uvedené v poštovním sazebníku, částka slovy se píše francouzsky.

(3) Doporučené zásilky a cenná psaní vnitřního styku na dobírkou se podávají s vyplňenou poštovní poukázkou A nebo C, označenou na všech dílech poznámkou „Dobírka“ (dále jen „dobírková

poukázka“). Doporučená psaní, cenná psaní a balíky na dobírkou do ciziny se podávají s mezinárodní dobírkovou poukázkou

(4) Balíky na dobírkou se ve vnitřním styku podávají s vyplňenou poštovní dobírkovou průvodkou, jejíž součástí je dobírková poukázka. V záhlaví dobírkové poukázky vyznačí odesílatel písmenem A nebo C její druh (§ 23 odst. 2).

(5) Údaj dobírkové částky se nepokládá za ustanovenou cenu a může být od ní odlišný. Nesouhlasí-li dobírková částka na zásilce s částkou uvedenou na dobírkové poukázce, považuje pošta za správnou dobírkovou částku uvedenou na zásilce. Za škody, které poště vzniknou nesprávným vyplňením dobírkové poukázky, odpovídá odesílatel zásilky.

(6) Má-li být dobírková částka vyplacena v hotovosti někomu jinému než odesílateli zásilky, musí být adresa příjemce dobírkové částky uvedena i na zásilce. Má-li být dobírková částka připsána na účet u peněžního ústavu, musí být ta adresní straně zásilky uvedeno úplně označení účtu. Adresu nebo označení účtu uvede odesílatel poznámkou „Adresát dobírkové částky“, kterou napiše pod údaj dobírkové částky.

§ 30

Letecké zásilky

Žádá-li odesílatel o leteckou přepravu zásilky do ciziny, opatří zásilku, u balíku i poštovní průvodku, poznámkou nebo nálepou „Par avion“.

§ 31

Spěšné zásilky

(1) Jako spěšné zásilky lze podávat

- ve vnitřním i v mezinárodním styku dopisnice, psaní, slepecké zásilky a cenná psaní,
- v mezinárodním styku tiskoviny s výjimkou tiskovin podávaných hromadně, balíčky a balíky.

Spěšné zásilky se označují poznámkou nebo nálepou „Expres“.

(2) Spěšné zásilky vnitřního styku lze zasílat jen do míst uvedených v poštovním sazebníku. Tyto zásilky pošta dopravuje přednostně, a to i v sobotu, v neděli a ve svátek. Při nedodržení doby dopravy podle § 4 odst. 8 písm. a) vrátí pošta zásilku za spěšnou dopravu zásilky.

(3) V mezinárodním styku lze žádat o spěšné doručení zásilky jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku.

ČÁST TŘETÍ

PODÁVÁNÍ ZÁSILEK

§ 32

Vkládání zásilek do poštovních schránek

Do poštovních schránek se vkládají pouze obyčejné listovní zásilky s výjimkou zásilek uvedených v § 33 odst. 1 písm. a) až h).

§ 33

Podávání zásilek u poštovních přepážek

- [1] U přepážky pošty se podávají
 - a) obyčejné listovní zásilky, které nelze vložit do poštovních schránek nebo které se podávají hromadně nebo spěšně,
 - b) novinové zásilky,
 - c) obyčejné listovní zásilky do ciziny s obsahem podléhajícím celnímu řízení,
 - d) zásilky s úvěroyaným nebo paušalovaným poštovním,
 - e) zásilky vyplacené otiskem výplatního stroje,
 - f) letákove zásilky,
 - g) nádražní psaní,
 - h) obyčejné listovní zásilky s nálepou „Pečlivě razitkujte“ a obálky prvního dne vydání (§ 66 odst. 4),
 - i) zapsané zásilky.

(2) Hodiny pro veřejnost na poštách stanoví po projednání s národním výborem okresní správa spojů. Organizacím, odesílačicím své zásilky hromadně, je v odůvodněných případech oprávněna stanovit dobu (u balíků i den) podání a podávací poštu. Organizace mohou s okresní správou spojů dohodnout podávání svých zásilek prostřednictvím sběrné jízdy.

(3) Organizaci podávající větší množství doporučených zásilek, balíků nebo cenných psaní může pošta pověřit polepováním zásilek, jejich vážením a dalšími úkony spojenými s přijímáním zásilek.

(4) Pošta přijme zásilku jen s podmínkou, že podavatel výčká u přepážky, dokud přijímající pracovník nepřezkouší, zda podávaná zásilka vyhovuje zasílacím podmínkám.

(5) Pošta vrátí zásilku podavateli, zjistí-li, že zásilka nevyhovuje zasílacím podmínkám, nebo použije-li podavatel tiskopis, který není touto vyhláškou povolen.

§ 34

Podávání zásilek u doručovatelů

(1) Doručovatel je ve vnějším doručovacím obvodu (§ 37 odst. 2) povinen přijímat zásilky, vyplácet a přijímat peněžní částky, prodávat poštovní cenu a poskytovat další služby, které stanoví

okresní správa spojů; ta rovněž stanoví po projednání s orgány Sboru národní bezpečnosti limit, do něhož může doručovatel od jednoho podavatele přijmout peněžní částky nebo zásilky s udanou cenou. Balík doručovatel přijme jen tehdy, může-li jej dopravit k poště.

(2) Příjem zapsané zásilky stvrzuje doručovatel zatímco stvrzenkou, kterou při nejbližší pochůzce vymění odesílateli za podací stvrzenku (§ 35 odst. 1).

§ 35

Podací stvrzenka

(1) Pošta stvrzuje příjem zapsaných zásilek na podacím lístku, v seznamu poštovních poukázek B, nebo v poštovním podacím archu (dále jen „podací stvrzenka“). Podání obyčejných listovních zásilek pošta nestvrzuje.

(2) Podací stvrzenku vyplní odesílatel shodně s údaji na zásilce. Nesmí být vyplňena obyčejnou nebo inkoustovou tužkou a její údaje nesmějí být měněny.

(3) Podací stvrzenka bez údajů o podání zásilky, otisku denního razítka a podpisu nebo značky přijímajícího pracovníka není platná.

(4) S jedním podacím lístkem lze podat pouze jednu zapsanou zásilku. Organizace, které podávají větší počet zapsaných zásilek stejného druhu, musí používat poštovní podací archy; pořídí-li si je na svůj náklad, musí být jejich úprava shodná s úpravou poštovních podacích archů vydaných správou spojů.

(5) Při podání zapsané zásilky vydává pošta na žádost odesílatele opis podací stvrzenky; žádá-li o něj odesílatel po podání zásilky, musí předložit podací stvrzenku nebo její druhopis. Požádat o opis podací stvrzenky lze v době, po kterou pošta uschovává provozní doklady.

(6) Po podání zapsané zásilky může odesílatel v době, po kterou pošta uschovává provozní doklady, žádat o vydání druhopisu podací stvrzenky. Může-li pošta ze svých dokladů zjistit všechny potřebné údaje, vystaví druhopis podací stvrzenky ihned; jinak vystaví druhopis podací stvrzenky až na základě kladného výsledku šetření u příslušné dodací pošty. Za šetření vybírá pošta sazbu jako za reklamací zásilky (§ 62 odst. 3), a to i tehdy, bylo-li neúspěšné. Vznikou-li poště při vyhledávání potřebných údajů náklady proto, že žadatel zásilku dostatečně neoznačil, musí je žadatel uhradit.

§ 36

Celní a devizová kontrola zásilek do ciziny

(1) Odesílatel kromě případů uvedených v odstavci 2 předloží zásilku k celnímu řízení ještě před jejím podáním k poštovní dopravě; pošta ji

přijme k dopravě jen tehdy, je-li opatřena celní závěrou.

(2) Listovní zásilky do ciziny může odesílatel podat k poštovní dopravě bez jejich předložení k celnímu řízení jen tehdy, neobsahuji-li zboží, k jehož vývozu je třeba povolení. K celnímu řízení je předkládá pošta; přitom postupuje podle zvláštního předpisu.¹²⁾

(3) Pokud celnice zásilku do ciziny nepropustí, vrátí ji pošta odesílateli.

(4) Odesílatel připojí ke všem balíkům, balíčkům a hromadně podávaným tiskovinám bez ohledu na jejich obsah a k ostatním listovním zásilkám a cenným psaním obsahujícím věci podléhající celnímu řízení vyplněné celní prohlášky v počtu uvedeném v poštovním sazebníku; na listovní zásilky a cenná psaní nalepí ještě malou zelenou celní nálepku. Celní prohlášky a malá zelená celní nálepka mohou být u listovních zásilek a cenných psaní s obsahem do celkové hodnoty 2 700 Kčs nahrazeny velkou zelenou celní nálepkou.

(5) Celní prohlášky a zelené celní nálepky vypní odesílatel francouzsky nebo v jazyku uvedeném u příslušné zejména v poštovním sazebníku; údaje v nich pošta neprověruje a za jejich správnost neručí.

(6) Je-li podle rozhodnutí celnice nutno přiložit k zásilce návrh na celní řízení, vývozní povolení, celní průvodku nebo jiný předepsaný doklad, musí jej odesílatel předat poště společně se zásilkou a zásilku podat jako zapsanou.

ČÁST ČTVRTÁ

DODÁVÁNÍ ZÁSILEK

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ O DODÁVÁNÍ

§ 37

Obecně o dodávání

(1) Poštovní obvod tvoří všechna místa přidělená pro účely dodávání zásilek k téže dodávací poště. Při stanovení poštovních obvodů se dodržuje územní organizace státu na kraje a okresy; o výjimkách rozhodují ředitelství spojů.

(2) Poštovní obvod se dělí na místní doručovací obvod, vnější doručovací obvod a na místa bez doručovací služby. Rozdělení poštovního obvodu a rozsah dodávací služby u jednotlivých dodávacích pošt svého obvodu stanoví okresní správa spojů.

¹²⁾ § 23 vyhlášky federálního ministerstva zahraničního obchodu č. 51/1986 Sb., kterou se provádí celní zákon.

¹³⁾ § 8 zákona č. 222/1946 Sb.

¹⁴⁾ § 19 až 23 vyhlášky č. 51/1986 Sb.

(3) Pošta doručí zásilku do odevzdacího místa; odevzdacím místem je zejména byt, domovní schránka, ubytovací zařízení, poštovní přihrádka, listovní nebo balíková doručovací schránka.

(4) Pošta oznámí adresátu příchod zásilek, které podle ustanovení této vyhlášky nedoručuje, s výjimkou zásilek adresovaných poste restante a zásilek, jejichž odnášku si adresát vyhradil. Doručování úředních písemností s doručenkou je upraveno přílohou č. 5, dodávání zásilek ozbrojeným sborem přílohou č. 6.

(5) Adresát si může vyhradit, že si bude zásilky odnášet (§ 48). Okresní správa spojů může v odůvodněných případech požadovat, aby si organizace, které dochází velký počet zásilek, své zásilky odnášela.

(6) Adresát nemá nárok na doručování zásilek v určitých hodinách nebo dnech, v různých odevzdacích místech a na doručování zásilek mimo odevzdací místo.

(7) Dodání zásilky jinému příjemci než adresátovi, pokud je v souladu s ustanoveními této vyhlášky, není porušením poštovního tajemství.¹⁵⁾

(8) Obyčejné listovní zásilky dodává pošta bez potvrzení jejich převzetí. Nejdé-li o doručování do doručovacích schrán (§ 47), vydá zapsané zásilky příjemci jen tehdy, stvrď-li jejich převzetí na dodacím dokladu a u zásilek s doručenkou i na doručence.

(9) Zásilku vydá pošta příjemci, uhradí-li částky na zásilce váznoucí; zásilku na dobírkou z ciziny kromě toho jen tehdy, předloží-li povolení příslušného devizového orgánu k poukázání dobírkové částky do ciziny.

§ 38

Celní a devizová kontrola zásilek z ciziny

(1) Zásilky z ciziny, s výjimkou dopisnic, psaní a slepeckých zásilek, z jejichž vnější úpravy je patrné, že obsahují pouze písemné sdělení, předkládá pošta před jejich dodáním k celnímu řízení; přitom postupuje podle zvláštního předpisu.¹⁴⁾ Požádá-li celnice, aby adresát předložil k celnímu řízení potřebné doklady nebo aby byl celnímu řízení přítomen, pošta mu rozhodnutí celnice písemně oznámí. Nevyhoví-li adresát požadavkům celnice ve lhůtě stanovené jejím rozhodnutím, považuje pošta zásilku za nedoručitelnou (§ 54).

(2) Odmitne-li pošta z vážných provozních důvodů zprostředkování celního řízení, oznámí písemně příchod zásilky adresátovi a upozorní jej, že si provedení celního řízení musí u celnice zajistit

sám. Nedostaví-li se adresát k celnímu řízení ve lhůtě stanovené rozhodnutím celnice, považuje pošta zásilku za nedoručitelnou (§ 54).

(3) Adresátům, kterým celnice povolila, aby se celní řízení konalo mimo celní prostor pošty pověřené celním projednáním zásilek, dodá pošta zásilky přímo.

(4) Listovní zásilky, v nichž při kontrole celnice zjistí cizí měnu, šeky na cizí měnu nebo odberní poukazy podniku zahraničního obchodu TUZEX, dodává pošta na zvláštní potvrzení jako doručené zásilky do vlastních rukou. Při dodání vybere sazbu podle poštovního sazebníku.

§ 39

Oprávněný příjemce

(1) Pošta dodává zásilky prvním příjemcům, nebo náhradním příjemcům.

(2) Prvotním příjemcem zásilky pro občana je

- a) adresát,
- b) manžel nebo manželka, pokud nejsou z příjemu zásilek podle odstavce 11 vyloučeni,
- c) osoba, kterou adresát zmocnil, aby za něho zásilky přijímal (§ 40),
- d) za nezletilého adresáta, kterému ještě nebyl vydán občanský průkaz nebo průkazní doklad cizince, jeden z jeho rodičů nebo jiný zákonem či pravomocným rozhodnutím soudu stanovený zástupce,
- e) za adresáta, jenž byl zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo jehož způsobilost k přijímání zásilek byla rozhodnutím soudu omezena, jeho opatrovník.

(3) Adresátem zásilky je ten, kdo je v její adrese uveden jako první. Zásilku adresovanou několika osobám může pošta vydat kterékoli z nich, mají-li společné odevzdací místo. Za adresáta vrácené zásilky se považuje její odesílatel.

(4) Opatrovnskovi podle odstavce 2 písm. e) pošta zásilku vydá, bylo-li jí předáno pravomocné rozhodnutí soudu o ustanovení opatrovníka.

(5) Prvotním příjemcem zásilky pro organizaci je

- a) vedoucí organizace,
- b) pracovník podatelny nebo pracovník pověřený k přijímání zásilek obdobně podle § 40 nebo podle § 48 odst. 5,
- c) jiná osoba, kterou vedoucí organizace k přijímání zásilek zmocnil podle § 40.

Prvotním příjemcem zásilky adresované maloobchodní prodejně, opravně, sběrně a provozovně je pracovník, který převzetí zásilky stvrdí otiskem razítka.

(6) Jednotlivým adresátům se nedoručují zásilky, které jsou adresovány

- a) pracovníkům organizací na jejich pracoviště,
- b) žákům a studujícím do škol,
- c) osobám ubytovaným v ubytovacích zařízeních, zejména v domovech, ubytovnách, internátech, vysokoškolských kolejích a domovech důchodců,
- d) nemocným ve zdravotnických zařízeních, zejména v nemocnicích, léčebných ústavech a lázeňských domech,
- e) osobám ubytovaným v hotelích, rekreačních střediscích a jiných zařízeních obdobného charakteru,
- f) osobám ve vazbě nebo výkonu trestu odnětí svobody.

(7) Zásilky pro adresáty uvedené v odstavci 6 dodává pošta obdobně podle odstavce 5 jako zásilky pro organizaci. Stejným způsobem dodává zásilky určené politickým a společenským organizacím zřízeným při organizaci, které si neprojednaly samostatně zmocnění podle § 40. Odmítně-li pracovník oprávněný podle odstavce 5 zásilku převzít, pošta přichod zásilky adresátovi oznámi.

(8) Náhradním příjemcem zásilky je

- a) osoba, která bydlí s adresátem ve stejném bytě,
- b) adresátův soused, správce nebo vlastník domu, domovník nebo člen jejich domácnosti, nebylo-li možno doručit zásilky osobě uvedené pod písmenem a),
- c) pracovník organizace uvedený v odstavci 5, přijímá-li zásilky pro adresáty uvedené v odstavci 6.

(9) Náhradním příjemcům uvedeným v odstavci 8 písm. a) a b) může pošta doručit zásilky, nebyl-li první příjemce v odevzdacím místě zastižen, může-li náhradní příjemce prokázat svou totožnost podle § 41 odst. 1 písm. a) až d), je-li ochoten zásilku převzít, zaplatit částky na zásilce váznotící a lze-li mít za to, že ji odevzdá adresátori v neporušeném stavu. O doručení zásilky náhradním příjemcům uvedeným v odstavci 8 písm. b) doručovatel adresáta písemně zpraví.

(10) Náhradnímu příjemci nelze doručit zásilky

- a) s udanou cenou vyšší než 2 000 Kčs nebo poštovní poukázky na částku vyšší než 2 000 Kčs, s výjimkou zásilek dodávaných podle odstavce 8 písm. c),
- b) jejichž adresát možnost náhradního doručení vyloučil písemným prohlášením podle odstavce 11,
- c) do vlastních rukou,
- d) s doručenkou,
- e) které byly předtím nesprávně dodány,

f) na nichž byly zjištěny závady, které by mohly mít vliv na odpovědnost pošty.

(11) Adresát může písemným prohlášením na své dodávací poště vyloučit druhého z manželů z příjmu svých zapsaných zásilek nebo může vyloučit náhradní doručování zásilek podle odstavce 8 písm. a) a b).

(12) Zásilku do vlastních rukou dodá pošta pouze adresátu, s výjimkou zásilek

- a) určených nezletilému adresátu, které dodá příjemci podle odstavce 2 písm. d),
- b) určených adresátu, jenž byl zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo jehož způsobilost k přijímání zásilek byla rozhodnutím soudu omezena, které dodá opatrovníkovi,
- c) určených významnému činiteli v oboru politickém, hospodářském nebo kulturním, které může dodat také jeho osobnímu tajemníkovi, vedoucímu sekretariátu nebo jiné pověřené osobě, kterou adresát poště písemně oznámí,
- d) určených adresátu bydlícímu v místě bez doručovací služby, které může dodat také jeho zmocněnci.

(13) Zásilky s doručenkou a zásilky do vlastních rukou adresované osobám ve vazbě nebo ve výkonu trestu odňtí svobody se dodávají obdobně podle přílohy č. 6. Dodávání úředních písemností s doručenkou je upraveno přílohou č. 5.

(14) Zemře-li adresát, může pošta obyčejně listovní zásilky dodat v odevzdacím místě, se zasanými zásilkami zachází jako s nedoručitelnými (§ 54). Zásilky došlé pro zaniklou organizaci jsou nedoručitelné, pokud jiná organizace neprokáže, že je jejím právním nástupcem.

§ 40

Zmocnění k přijímání zásilek

(1) Adresát může zmocnit kteroukoli zletilou osobu, aby za něj přijímal zásilky, které dojdou na jeho adresu; nemůže však žádat, aby pošta jeho zásilky dosílala na adresu zmocněnce.

(2) Zmocnění vyhotoví adresát na tiskopisu pošty a odevzdá je své dodávací poště; ta ověří jeho totožnost a podpis na zmocnění.

(3) Jedním zmocněním je možno zmocnit několik osob najednou, ale vždy tak, aby každá z nich byla oprávněna přijímat zásilky samostatně. Podmínky a výhrady, zejména zmocnění k přijímání některého druhu zásilek pouze některým ze zmocněnců, nejsou povoleny.

(4) Politické a společenské organizace zřízené při organizaci se mohou připojit k jejímu zmocnění tím, že v něm uvedou doložku, aby zmocnění

pracovníci přejímal i zásilky adresované jejich organizaci.

(5) Pošta postupuje podle údajů ve zmocnění, dokud ji adresát písemně nevyrozumí o změnách.

(6) Platnost zmocnění zaniká

- a) uplynutím doby, na kterou bylo vydáno,
- b) odvoláním podaným zmocnitelem nebo výpověďí danou zmocněncem,
- c) okamžikem, kdy se pošta dozví o úmrtí zmocnitele nebo zmocněnce nebo o zániku organizace,
- d) přestěhováním nebo přemístěním zmocnitele do místa v jiném poštovním obvodu.

§ 41

Průkaz totožnosti

(1) Totožnost lze poště prokázat

- a) občanským průkazem nebo dokladem jej náhradujícím,
- b) osobním průkazem vojáků z povolání,
- c) vojenskou knížkou vojáků v základní nebo náhradní vojenské službě,
- d) průkazním dokladem cizince,
- e) svědectvím důvěryhodné a pracovníku pošty známé osoby, která totožnost příjemce nebo zadatele potvrdí svým podpisem.

(2) V případě potřeby je pošta oprávněna požadovat, aby uživatel prokázel svou totožnost. Má-li pracovník pošty pochybnosti o tom, že průkaz předkládá jeho oprávněný držitel, nebo o pravosti a platnosti předloženého průkazu, uloží se zásilka po dobu odběrní lhůty (§ 43).

§ 42

Stvrzení převzetí zásilky

(1) Převzetí zásilky stvrdí příjemce podpisem a datem, u telegrafické poukázky vyznačí ještě čas převzetí. Za příjemce, který není schopen psát, se podepíše svědek převzetí a připojí doplněk „Svědek převzetí“.

(2) Stvrzuje-li převzetí zásilky adresované občanovi jiný příjemce než adresát, připojí ke svému podpisu poznámkou vyjadřující vztah k adresátovi.

(3) Při dodání zásilek organizaci připojí příjemce k podpisu otisk razítka organizace; o stvrzování příjmu zásilek odnášečem při výhradě odnášky platí § 49 odst. 4.

§ 43

Odběrní lhůta

(1) Adresát si může zásilku odebrat u pošty v odběrní lhůtě, která je jeden měsíc po dni oznámení příchodu zásilky nebo připravení zásilky

k odnášce; odběrní lhůta zásilek se živočichy je dva dny.

(2) Odběrní lhůta zásilek mezinárodního styku může být prodloužena, nejvýše však na dva měsíce.

(3) Má-li se zásilka vrátit odesílateli podle jeho opatření (§ 3 odst. 2 a § 22 odst. 7) po uplynutí určité lhůty, končí odběrní lhůta ustanoveným dnem.

§ 44

Dodávání zásilek do míst bez doručovací služby

(1) Adresát bydlící v místě bez doručovací služby může

- a) zmocnit k přijímání zásilek kteroukoliv zletilou osobu,
- b) písemně požádat, aby pošta jeho obyčejné listovní zásilky a oznámení o příchodu zapsaných zásilek doručovala určitému příjemci v obvodu této pošty,
- c) dohodnout s poštou, aby zásilky uvedené v § 47 odst. 2 a oznámení o příchodu ostatních zásilek doručovala do listovní doručovací schránky, umístěné na vhodném místě pravidelně doručovací pochůzky.

(2) Nezvolí-li adresát žádný ze způsobů doručování zásilek podle odstavce 1, musí si zásilky odnášet od pošty sám.

Doručování

§ 45

Omezení doručovací služby

(1) Balíky v místním doručovacím obvodu doručuje pošta bez omezení tehdy, je-li pro jejich doručování vybavena automobily; jinak jen do hmotnosti stanovené okresní správou spojů. Ve vnějším doručovacím obvodu doručuje pošta balíky jen tehdy, může-li je doručovatel vzhledem k jejich hmotnosti a rozměrům k adresátovi dopravit.

(2) Cenná psaní, balíky s udanou cenou, zásilky na dobírku a poštovní poukázky doručuje pošta jen do limitu stanoveného obdobně podle § 34 odst. 1; pro doručování spěšných zásilek, pilných balíků a telegrafických poukázků může být limit stanoven odlišně.

(3) Pošta nemusí doručovat zásilky a oznámení o příchodu zapsaných zásilek, je-li to pro neschůdnost cesty nebo pro velkou vzdálenost spojeno se značnými obtížemi či náklady nebo vyskytnou-li se pro doručovatele jiné závažné překážky.

(4) Pošta nemusí denně doručovat do míst řídce obydlených. Do odlehčích samot, rekreačních chat a do míst, k nimž se nelze dostat po obecně přístupných a bezpečných cestách, se zpravidla ne-

doručuje; místa, kam se výjimečně doručuje, stanoví okresní správa spojů.

(5) Pošta může zastavit doručování zásilek do odevzdacích míst, k nimž nemá svými dopravními prostředky přístup. V takových případech vyzve adresáta, aby si zásilky od dodací pošty odnášel sám.

(6) Pošta může zastavit doručování zásilek do domů, které jsou i ve dne uzamčeny a u nichž není zajištěno, aby doručovatel měl volný přístup k domovním schránkám a mohl bezpečně bez nesnází a zdržení zásilky doručit. Na zastavení doručování pošta upozorní vlastníka nebo správce domu a občanský výbor. Vlastník (správce) domu nemůže požadovat, aby od něho pošta převzala domovní klíče.

§ 46

Doručování zásilek

(1) Nelze-li zásilku vložit do domovní schránky, popřípadě do doručovací schránky, vydá ji doručovatel některému z oprávněných příjemců.

(2) Nemůže-li doručovatel zásilku doručit podle odstavce 1, zanechá v odevzdacím místě písemné oznámení o uložení zásilky na poště po dobu odběrní lhůty.

(3) Doručovatel vydá příjemci zásilku bez požadování průkazu totožnosti jen tehdy, je-li mu osobně znám.

(4) Podmínkou pro doručování podle odstavců 1 až 3 je, že

- a) domovní schránky jsou umístěny v přízemí domu nebo u vchodu do samostatného objektu,
- b) vlastník domu zajistí poště volný přístup k domovním schránkám,
- c) domovní schránky, dveře bytů a zvonky jsou opatřeny čitelnou jmenovkou,
- d) ve vícepodlažních domech je v blízkosti domovních schránek umístěn přehled uživatelů bytů a jiných osob, jejichž příjmení nejsou shodná s příjmením uživatele bytu, s označením poschodi a čísla bytu.

(5) Nelze-li zjistit adresáta zásilky podle domovní schránky nebo z přehledu uživatelů bytů, u organizací z označení na objektu, postupuje pošta podle § 54 odst. 2.

§ 47

Doručování zásilek do doručovacích schráн

(1) Zřídí-li pošta listovní nebo balíkové doručovací schránky, může do nich dodávat zásilky uvedené v odstavcích 2 a 4; adresáty o tomto způsobu dodávání zásilek písemně poučí. O doručovacích schránkách platí obdobně § 48 odst. 8 s tím, že

klíče k balíkovým doručovacím schránám se vydávají jen tehdy, byly-li do nich doručeny balíky.

(2) Do listovních doručovacích schrán doručuje pošta obyčejné listovní zásilky a doporučené zásilky, neváznou-li na nich žádné částky. Doporučené zásilky kromě toho jen tehdy, jsou-li bez doručenky, nejde-li o zásilky do vlastních rukou, zásilky z ciziny nebo zásilky podle přílohy č. 1, 2 a 5.

(3) Převzetí doporučené zásilky potvrdí příjemce na připojeném dodacím dokladu, který ponechá ve schráně.

(4) Do balíkových doručovacích schrán doručuje pošta balíky vnitřního styku do udané ceny 1 000 Kčs, neváznou-li na nich žádné částky, jsou-li bez doručenky, nejde-li o zásilky do vlastních rukou nebo o balíky podle přílohy č. 1 a 2.

(5) Převzetí balíku stvrdí příjemce na dodacím dokladu, který mu doručovatel zanechá v odevzdacím místě spolu s klíčem od balíkové doručovací schrány.

(6) Balík, který příjemce do tří pracovních dnů z balíkové doručovací schrány nevyzvedl, se uloží do konce odběrní lhůty na poště.

Odnášení zásilek od pošty

§ 48

Výhrada odnášky

(1) Adresát, který si bude zásilky odnášet od pošty (dále jen „výhradce“), vyhotoví na tiskopisu pošty odnášecí prohlášení. K odnášecímu prohlášení občana se mohou s jeho souhlasem připojit svým podpisem osoby, které s ním bydlí ve stejném bytě. Odnášecí prohlášení organizací se vztahuje i na zásilky dodávané podle § 39 odst. 7.

(2) Odnášecí prohlášení odevzdá výhradce dodávací poště, která ověří jeho totožnost a podpis na odnášecím prohlášení; totožnost a podpisy osob, které se k odnášecímu prohlášení připojí, pošta neověřuje.

(3) Výhrada odnášky se může vztahovat na všechny nebo jen na některé druhy zásilek. Z výhrady odnášky jsou vyloučeny zásilky se živočichy; pro dodávání úředních písemností s doručenkou platí příloha č. 5 odst. 10.

(4) Je-li výhradcem organizace, musí používat odnášecí knihu; předtisk odnášecí knihy, kterou si dala sama vytisknout, musí být shodný s odnášecí knihou vydanou správou spojů.

(5) Na titulním listu odnášecí knihy a na její opisu organizace vyznačí rozsah oprávnění osoby, která bude zásilky z pošty odnášet (dále jen „odnášecí“). Změnění rozsah oprávnění, musí použít novou odnášecí knihu.

(6) Odnášecí kniha nesmí být ponechávána na

poště. Za její zneužití a za škodu, která tím vznikne, pošta neodpovídá.

(7) Na žádost výhradce mu pošta může přidělit zamyskatelnou příhrádku. Vkládá do ní obyčejné listovní zásilky, na nichž neváznou částky, a upozornění na ostatní došlé zásilky.

(8) Výhradcem, používajícím zamyskatelné příhrádky, vydá pošta klíče. Ztrátu nebo poškození klíčů a poškození zámku musí výhradce oznámit poště a uhradit vzniklé náklady. Za škodu vzniklou zneužitím klíče, nebo neuzamčením zamyskatelné příhrádky pošta neodpovídá. Pořizování dalších klíčů výhradcem je zakázáno.

(9) Výhradce může výhradu odnášky kdykoliv zrušit. Pošta je právněna výhradu odnášky nebo používání zamyskatelné příhrádky zrušit v odůvodněných případech. Byla-li výhradci zrušena zamyskatelná příhrádka, musí vrátit klíče.

§ 49

Vydávání zásilek při odnášce

(1) Zásilky, které si adresát od pošty odnáší, jsou na poště uloženy po dobu odběrní lhůty.

(2) Zamyskatelnou příhrádku vybírá bez účasti pracovníka pošty výhradce nebo osoba, které svěří klíč k zamyskatelné příhrádce. Vydává-li pošta zásilky u přepážky, postupuje podle § 50, je-li výhradcem občan, a podle odstavců 3 až 5, je-li výhradcem organizace.

(3) Pošta vydá zásilky a odběrní listy určené organizaci a adresátům v organizaci odnášecí, předloží-li odnášecí knihu. Odběrními listy jsou poštovní průvodky a poštovní poukázky vydané odnášecí.

(4) Převzetí zapsaných zásilek potvrdí odnášecí na dodacím dokladu podpisem s doložkou „Odnášecí“ a datem přijetí; na doručenky připojí ještě otisk razítka organizace. Zásilky, které mu nepatří, odnášecí ihned odevzdá u přepážky.

(5) Zapsaná zásilka, ke které pošta vydala odběrní list, se vydá odnášecí, předloží-li odnášecí knihu a odběrní list stvrzený výhradcem. Pravost podpisu na odběrném listu pošta neověřuje. Takovou zásilkou lze vydát též podle § 50.

§ 50

Vydávání zásilek u přepážky

(1) Zásilky se u přepážky vydávají jen prvnímu příjemci nebo za podmínek uvedených v § 39, odst. 9 a 10 náhradnímu příjemci podle § 39 odst. 8 písm. a), je-li vydávajícímu pracovníkovi znám vztah tohoto náhradního příjemce k adresátorovi, nebo potvrdí-li jej jiný pracovník pošty.

(2) Bez ověření totožnosti podle § 41 odst. 1 vydá pracovník pošty zásilkou jen příjemci, který je mu osobně znám.

§ 51

Zásilky poste restante

Zásilky poste restante se vydávají jen u přeprážky pošty; nevyzvedne-li si je adresát do konce odběrní lhůty, stávají se nedoručitelnými (§ 54).

Překážky při dodávání

§ 52

Zásilky nesprávně dodané

(1) Příjemce musí nesprávně dodanou zásilku vrátit poště; na jeho žádost ji pošta převeze v odevzdacím místě. Jestliže zásilku omylem otevřel, poznamená to na ní a podepiše se.

(2) Pošta vrácení zásilky příjemci potvrdí a vrátí mu vybrané částky.

§ 53

Odepření přijetí

(1) Přijetí zásilky může odepřít jen první příjemce, a to ihned při jejím doručování nebo při odnášce; na zásilce poznamená „Nepřijímám“ a podepiše se. Přijetí odběrního listu nevylučuje možnost odepřít přijetí zásilky.

(2) Za odepření přijetí se také pokládá, jestliže první příjemce

- a) odmítá přijmout odběrní list nebo stvrdit přijetí zásilky podle § 37 odst. 8 a § 42,
- b) odmítá předem uhradit všechny částky na zásilce váznoucí,
- c) trvá na tom, aby zásilka byla na poště otevřena dříve, než ji převeze.

(3) Byla-li zásilka dodána náhradnímu příjemci, může první příjemce do tří dnů po jejím dodání odepřít její přijetí, pokud zásilka nebyla otevřena a nebyla na ní provedena žádná změna. Za stejných podmínek může zásilku vrátit i náhradní příjemce.

(4) Přijme-li pošta zásilku zpět, potvrdí její převzetí a vrátí příjemci všechny částky uhrazené při dodání zásilky. Zásilku na dobírkou přijme pošta zpět jen tehdy, nebyla-li již odeslána dobírková částka.

§ 54

Nedoručitelné zásilky

(1) Zásilka je nedoručitelná

- a) nelze-li adresáta na uvedené adrese zjistit,
- b) změnil-li adresát svůj pobyt a dosílka není možná nebo touto vyhláškou dovolená,
- c) nebyla-li vyzvednuta v odběrní lhůtě,
- d) odepřel-li první příjemce její přijetí,
- e) nemohla-li být dodána podle ustanovení této vyhlášky.

(2) Nedoručitelné zásilky vrátí pošta odesílateli; není-li to možné, stávají se neodbytnými. Při nedoručitelnosti balíku mezinárodního styku postupuje pošta podle opatření odesílatele (§ 22 odst. 7).

§ 55

Dosílání zásilek

(1) Na žádost adresáta, který změnil svůj pobyt, pošta dosílá jeho zásilky na novou adresu; dosílku může adresát omezit jen na určité druhy zásilek. Žádost, vyhotovenou na tiskopisu pošty, předá adresát dodávací poště alespoň pět pracovních dnů před požadovaným začátkem dosílky. Dosílku pošta zabezpečuje nejdéle po dobu šesti měsíců od podání žádosti.

(2) Pilné balíky se dosílají pilně. Spěšné zásilky se dosílají spěšně, pokud nebyl vykonán pokus o spěšné doručení. Telegrafické poukázky se telegrafickou cestou dosílají jen na žádost adresáta. Letecky se v mezinárodním styku dosílají

- a) letecky podané dopisnice a psaní,
- b) ostatní listovní zásilky, poštovní poukázky a cenná psaní jen na písemnou žádost adresáta,
- c) balíky jen na písemnou žádost adresáta nebo na žádost odesílatele podle § 22 odst. 7.

(3) Kromě částek, které na zásilce váznou, vybírá pošta ještě sazbu jako za nově podanou zásilkou při dosílce

- a) balíku dosílaného do jiného místa určení, částku za zvláštní zacházení však jen tehdy, bude-li s ním zvláštním způsobem zacházet,
- b) poštovní poukázky, dosílá-li se nově podanou poštovní poukázkou.

Za leteckou dosílku cenných psaní a listovních zásilek s výjimkou dopisnic a psaní se vybírá rozdíl sazeb za leteckou dopravu a dopravu pozemní cestou.

(4) Dozví-li se pošta adresu jiným způsobem, může dosílat zásilky, za jejichž dosílku nevybírá sazby, i bez žádosti. Vlácené balíky se dosílají za odesílatelem bez žádostí, i když se za ně vybírá sazba podle odstavce 3.

(5) Pošta nedosílá zásilky

- a) které nelze doslat podle této vyhlášky,
- b) jejichž dosílku adresát písemným prohlášením na své dodávací poště vyloučil,
- c) vnitřního styku do ciziny,
- d) z ciziny, které nevyhovují zasílacím podmínkám nové země určení,
- e) mezinárodního styku, které odesílatele označil na adresní straně poznámkou „Ne pas réexpédier.“

§ 58

Vracení zásilek

(1) Pošta ihned vrátí zásilku na adresu odesílatele

- a) zjistí-li, že je nedoručitelná a nemá-li se s ní podle této vyhlášky zacházet jinak,
- b) žádá-li o to odesíatel balíku mezinárodního styku opatřením podle § 22 odst. 7 nebo nelze-li toto opatření provést,
- c) je-li to touto vyhláškou předepsáno.

Nevrací však dobrokrovou poukázku, kterou nebylo možno dodat adresátovi, a zásilku vnitřního styku odesílateli do ciziny.

(2) Telegrafické poukázky a spěšně zásilky se vracejí jako obyčejně, pilné balíky jako pilné. V mezinárodním styku se letecky vracejí

- a) letecky podané dopisnice a psaní,
- b) balíky na žádost odesílatele podle § 22 odst. 7.

- (3) Při vrácení zásilky vybírá pošta
- a) částky, které na zásilce vázly před jejím vrácením, s výjimkou dobrokové částky,
- b) za balík sazbu podle § 55 odst. 3 písm. a).

§ 57

Neodbytné zásilky

(1) Neodbytnými zásilkami jsou

- a) zásilky, které nemohly být dodány ani adresátu, ani odesílateli,
- b) poštovní poukázky, které nebyly vyplaceny do jednoho roku po jejich podání a jsou poštou evidovány jako otevřené položky.

(2) Neodbytné zásilky se zasírají ke zjištění odesílatele nebo adresáta poštovní ohlašovně a úložně. S neodbytnými balíky se živočichy pošta zachází podle § 58.

(3) Poštovní ohlašovna a úložna zašle zásilku na zjištěnou adresu. Kromě částeček, které na zásilce váznou, ji zatíží sazbou jako za nově podanou zásilku.

(4) Nezjistí-li poštovní ohlašovna a úložna odesílatele ani adresáta, uloží

- a) obyčejné psaní bez cenného obsahu po dobu tří měsíců,
- b) obyčejné psaní s cenným obsahem, doporučenou zásilku, cenné psaní nebo balík po dobu jednoho roku.

(5) Požádá-li o to odesíatel nebo adresát ve lhůtě uvedené v odstavci 4, poštovní ohlašovna a úložna mu zásilku zašle; v žádosti musí být zásilka podrobně popsána.

(6) Po uplynutí lhůty podle odstavce 4 poštovní ohlašovna a úložna zásilky

- a) uvedené v odstavci 4 písm. a) zničí,
- b) uvedené v odstavci 4 písm. b) prodá.¹⁵⁾ Zásilky, nebo obsah, který se k prodeji nehodí, nebo který se nepodaří prodat, poštovní ohlašovna a úložna zničí.

ČÁST PÁTÁ**ZÁVADY, REKLAMACE A ODPOVĚDNOST****Závady**

§ 58

Prodej a zničení zásilek

(1) Je-li nebezpečí, že se zkazí obsah zásilky nebo jeho část, kterou lze od ostatního obsahu oddělit, pošta obsah nebo jeho ohroženou část prodá nebo zničí.¹⁶⁾ Případný zbytek obsahu spolu s výtěžkem prodeje dodá prvotnímu příjemci.

(2) Při zaslání výtěžku z prodeje odečte od něho pošta částky, které na zásilce vázly a výdaje, které vznikly s prodejem.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí přiměřeně i pro neodbytné zásilky se živočichy (§ 57 odst. 2).

§ 59

Ztráta nebo poškození odběrního listu

Oznámí-li prvotní příjemce dodací poště, že ztratil poštovní poukázku, nebo zjistí-li pošta, že poukázka předkládaná k výplatě je podstatně poškozena nebo změněna, vyplatí ji až po ověření její platnosti.

§ 60

Nalezené věci

Zjistí-li pošta, že věci nalezené v jejím dosahu pocházejí z určité zásilky, připojí je k ní; není-li to možné, zajistí jejich předání odesílateli nebo adresátu. S ostatními nalezenými věcmi, o nichž lze předpokládat, že pocházejí ze zásilek, naloží obdobně jako s neodbytnými zásilkami.

Reklamace

§ 61

Poškození a úbytek obsahu zásilky

- (1) Zjistí-li pošta v průběhu dopravy
- a) drobné poškození vnějšího obalu nebo uzávěry zásilky, opraví je a je-li třeba, zásilku nově zabalí,

¹⁵⁾ § 5 odst. 4 vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

¹⁶⁾ § 5 vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

b) závadu, která by mohla mít vliv na odpovědnost pošty, zabezpečí obsah zásilky proti úbytku; u doporučených zásilek mezinárodního styku, balíků a cenných psaní sepiše zápis podle odstavce 5.

(2) Zjistí-li dodávací pošta na doporučené zásilce mezinárodního styku, balíku nebo cenném psaní závadu podle odstavce 1 písm. b), vyzve adresáta, aby ji převzal na poště. Stejným způsobem postupuje, upozorní-li na závadu příjemce před převzetím doručované zásilky.

(3) Zjistí-li prvotní příjemce při přijímání doporučené zásilky mezinárodního styku, balíku nebo cenného psaní na poště závadu podle odstavce 1 písm. b), může žádat, aby zásilka byla ihned po jejím převzetí otevřena a zjištěn její stav. Zjistí-li takovou závadu náhradní příjemce, pošta zásilku nevydá a vyzve adresáta k jejímu převzetí na poště.

(4) Příjemce může žádat o zjištění škody i po dodání zásilky.¹⁷⁾ Žádá-li o zjištění škody náhradní příjemce, vezme pošta zásilku zpět. O stavu zásilky sepiše zápis a dále postupuje podle § 52 odst. 2. K převzetí zásilky vyzve adresáta.

(5) Pošta zásilku otevře jen v přítomnosti prvotního příjemce nebo nezúčastněné osoby. Přitom se zjistí rozsah škody a pokud je to možné, také příčina a doba poškození a výše vzniklé škody. O zjištěných skutečnostech se sepiše zápis, který přítomní podepíší; jeho průpis na požádání vydá prvotnímu příjemci.

(6) Při sepisování zápisu podle odstavce 5 může prvotní příjemce prohlásit, že

- a) zásilku přijímá bez výhrad,
- b) zásilku přijímá s výhradou, že dodatečně uplatní nárok na náhradu škody,
- c) uplatňuje nárok na náhradu škody; výši nároku může sdělit dle datečně.

Stanovisko prvotního příjemce k náhradě škody se uvede v zápisu. V případech uvedených v písmenech b) a c) prvotní příjemce ponechá poště až do konečného vyřízení vnitřní a vnější balení zásilky a poškozený obsah.

§ 62

Reklamace zásilky

(1) Odesíatel nebo adresát může ve lhůtě jednoho roku po podání zásilky k poštovní dopravě reklamovat u kterékoliv pošty dodání zásilky, dobírkové částky nebo stvrzené doručenky.

(2) Ten, kdo reklamuje (dále jen „reklamující“)

- a) dodání obyčejné listovní zásilky, vyplní tiskopis, který mu vydá pošta,

b) dodání zapsané zásilky, dobírkové částky nebo stvrzené doručenky, předloží podací stvrzenku, její druhopis nebo opis; příjem reklamace pošta na předloženém dokladu potvrdí a doklad vráti.

Při reklamaci musí být uveden podrobně úplný obsah zásilky.

(3) Při podání reklamace, s výjimkou reklamace obyčejné listovní zásilky nebo stvrzené doručenky, vybírá pošta sazbu podle poštovního sazebníku. Žádá-li reklamující, aby reklamace vnitřního styku byla vyřízena telegraficky, musí uhradit ještě sazbu za telegram se zaplacenou odpovědí. Je-li výsledek pátrání telegrafickou cestou záporný, vyrozumí o tom pošta reklamujícího a po zásilce pátrá ještě písemně.

(4) Zásilka se považuje za ztracenou, nebyla-li vydána oprávněnému příjemci (§ 39).

(5) Výsledek reklamace oznámí pošta reklamujícímu písemně. Reklamoval-li stvrzenou doručenku, obdrží její opis potvrzený dodací poštou zásilky.

(6) Zjistí-li pošta, že zásilka nebo dobírková částka nebyla ráděná a včas dodána, vrátí společně s oznamením o výsledku reklamace sazbu podle odstavce 3; sazba za telegram se nevrací.

Náhrada škody za zásilky

§ 63

Odpovědnost pošty

(1) Za ztracenou doporučenou zásilku vnitřního styku vyplatí pošta bez ohledu na hodnotu obsahu částku ve výši 50 Kčs; požaduje-li odesíatel nebo adresát nižší náhradu, vyplatí mu jen požadovanou částku.

(2) Za doporučenou zásilku mezinárodního styku odpovídá pošta v případě její ztráty, úplného úbytku nebo úplného zničení obsahu. Náhrada činí bez ohledu na hodnotu obsahu jednotnou částku ve výši 540 Kčs; požaduje-li odesíatel nebo adresát nižší náhradu, vyplatí mu pošta jen požadovanou částku. Náhradu za úplný úbytek nebo úplné zničení obsahu doporučené zásilky mezinárodního styku vyplatí za podmínky, že

- a) obal a uzávěra vyhovovaly § 8 odst. 1 a 2,
- b) se nejedná o tiskoviny podávané v otevřených obalech,
- c) úplný úbytek nebo úplné zničení obsahu bylo zjištěno nejpozději při dodání zásilky.

(3) Za ztrátu, úbytek nebo poškození balíku nebo cenného psaní hradí pošta obecnou (tržní) cenu zásilky. Tou se rozumí maloobchodní cena, kterou měla zásilka v místě a době podání; je-li pro odesíatele a zásilku platný jiný druh ceny, vychází se z této ceny. Při stanovení výše náhra-

¹⁷⁾ § 9 odst. 2 písm. c) vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

dy se přihlíží k opotřebení věci. Je-li možno poškozený obsah nebo obal zásilky opravit, hradí pošta náklady na jeho opravu.

(4) Za balíky bez udané ceny nesmí náhrada převyšovat

a) ve vnitřním styku částku 15 Kčs za každých 1 započatých 500 g hmotnosti, vyznačené na podací stvrzence nebo na balíku,

b) v mezinárodním styku za balík

do hmotnosti 5 kg částku 810 Kčs

o hmotnosti přes 5 kg do 10 kg částku 1 215 Kčs

o hmotnosti přes 10 kg částku 1 620 Kčs.

(5) Náhradu za služební zásilky organizací spojů vyplácí pošta jen tehdy, uplatní-li nárok jejich adresát, který není organizací spojů.

(6) U zásilek podaných v zemích, určených do zemí, nebo přepravovaných přes země, jejichž poštovní správy odpovídají za zapsané zásilky jen v omezené míře, jen za určitých podmínek nebo za ně neodpovídají vůbec (správy s omezenou odpovědností) se poskytuje náhrada jen v mezích odpovědnosti správy s omezenou odpovědností. Ustanovení tohoto odstavce neplatí v případech, kdy škoda prokazatelně nevznikla ve službách správy s omezenou odpovědností, nebo kdy československá pošta použila služeb správy s omezenou odpovědností k dopravě cenného psaní nebo balíku s udanou cenou. Za balíky válečných zajatců a internovaných osob pošta neodpovídá.

(7) Náhradu škody vyplácí pošta jen v penězích, a to v platné československé měně.

§ 64

Postoupení nároku na náhradu

Odesílatele může postoupit svůj nárok na náhradu za ztracenou zásilkou adresátovi; nárok počítá pošta za postoupený v případě, že jej uplatňuje adresát, který předloží podací stvrzenku.

§ 65

Rozhodování o náhradě a její výplata

(1) Nárok na náhradu může být uplatněn u kterékoliv pošty. Musí být uplatněn písemně ve stanovené lhůtě.¹⁸⁾

(2) O nároku na náhradu za poštovní zásilkou vnitřního styku rozhoduje okresní správa spojů, v jejímž obvodě byla zásilka podána, a to i tehdy, postoupí-li odesílatele nárok na náhradu za ztracenou zásilkou adresátovi. Jde-li o zásilkou podanou na poště Bratislava 12, rozhoduje o nároku Ředitelství poštovní přepravy v Bratislavě.

(3) Uplatňuje-li nárok adresát při nebo po převzetí zásilky, rozhoduje o něm okresní správa spojů, v jejímž obvodě byla zásilka dodána.

(4) Pokud rozhodnutí o nároku na náhradu za poštovní zásilkou mezinárodního styku nepřísluší cizí poštovní správě, rozhoduje o něm

a) Ředitelství mezinárodní poštovní přepravy, jestliže jde o zásilkou podanou v České socialistické republice nebo do této republiky adresovanou,

b) Ředitelství pošt v Bratislavě, jestliže jde o zásilkou podanou ve Slovenské socialistické republice nebo do této republiky adresovanou.

(5) Náhrada se poukáže bezodkladně, jakmile se zjistí povinnost pošty k náhradě a výše náhrady.

(6) Proti rozhodnutí podle odstavců 2 až 4 lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí, a to u orgánu, který rozhodnutí vydal. O odvolání proti rozhodnutí

a) okresní správy spojů rozhoduje ředitelství spojů,

b) Ředitelství poštovní přepravy v Bratislavě rozhoduje Správa pošt a telekomunikací Bratislava,

c) Ředitelství mezinárodní poštovní přepravy rozhoduje Správa pošt a telekomunikací Praha,

d) Ředitelství pošt v Bratislavě o nároku na náhradu za zásilkou mezinárodního styku rozhoduje Správa pošt a telekomunikací Bratislava.

(7) Nalezne-li se ztracená zásilka, za kterou byla vyplacena náhrada, nabídne pošta odesílatele, aby zásilku do jednoho měsíce převzal a vyplacenou náhradu vrátil. Nevyžádá-li si odesíatel zásilku v této lhůtě, nabídne ji pošta za stejných podmínek adresátovi. Odmítou-li oba zásilku převzít, případne zásilka poště.

(8) Nalezne-li se ztracené cenné psaní nebo balík s udanou cenou, jehož obsah má hodnotu podstatně nižší, než náhrada poštou vyplacená, odesílatele náhradu vrátí; pošta mu pak zásilku vydá.

ČÁST ŠESTÁ

POŠTOVNÍ CENINY

§ 66

Vydávání a prodej poštovních cenin

(1) Vydání, změny a zrušení platnosti poštovních cenin se vyhlašuje ve Věstníku spojů.

(2) Pošta vyměňuje mezinárodní odpovědky vydávané Mezinárodním úřadem Světové poštovní unie za poštovní známky v hodnotě podle poštovního sazebníku, sama je však neprodává.

(3) Na poštovních ceninách je zakázáno cokoli měnit. Zásilky s takovými ceninami pošta ne přijme nebo je vyloučí z poštovní dopravy.

¹⁸⁾ § 10 odst. 2 vládního nařízení č. 240/1949 Sb.

(4) Obálky prvního dne vydání platí tři měsíce po dni, který je vyznačen v otisku příležitostného razítka; mohou být podávány jen jako psaní. Po uplynutí této lhůty se jako samostatné zásilky k dopravě poštou nepřijímají.

(5) Poštovní ceniny všeho druhu prodávají pošty; pošta může prodej cenin povolit i někomu jinému.

§ 67

Neplatné poštovní ceniny

Neplatné jsou:

- a) poštovní ceniny, jejichž doba platnosti uplynula nebo byla ukončena,
- b) poštovní známky s ustříženým vroubkováním, jakkoliv upravované nebo vystřížené z aršíků, neperforovaných tiskových listů nebo poštovních celin,
- c) poštovní známky, jejichž líc je potřen lepidlem nebo lakem, nebo které jsou složeny z několika dílů,
- d) poštovní známky, jejichž část je přelepena nebo přepsána,
- e) poštovní ceniny již jednou použité, značně poškozené a u nichž nelze zjistit, zda jsou právě a nepoužité.

§ 68

Výměna a vracení poštovních cenin

(1) Platné poštovní ceniny neodkupuje pošta zpět, ani je nepřijímá jako platidlo. Vymění je však za poštovní ceniny téže hodnoty, jsou-li neupotřebitelné, pravé a platné; jde-li o známky, musí být nalepeny na papíru.

(2) Poštovní ceniny, které pozbyly platnosti, vyměňuje nebo odkupuje pošta ve lhůtách, vyhlášených ve Věstníku spojů.

ČÁST SEDMÁ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 69

Přechodné ustanovení

Povolení sníženého poplatku za dopravu novin, vydaná podle Dodatku 6 Poštovního řádu před účinností této vyhlášky, se považuje za povolení k podávání novinových zásilek, vydaná podle § 15 této vyhlášky.

§ 70

Zrušovací ustanovení

Zrušuje se:

1. Výnos Ústřední správy spojů ze dne 9. června 1966 j. zn. P-10562/66, kterým se vydává Poštovní řád, jehož vydání bylo registrováno v částce 8/1968 Sb., a jeho doplňky, které byly registrovány v částkách 7/1970 Sb., 32/1978 Sb., 20/1979 Sb., 38/1980 Sb., 39/1980 Sb., 17/1981 Sb., 20/1981 Sb., 34/1981 Sb., 2/1982 Sb., 24/1983 Sb., 6/1985 Sb. a 28/1985 Sb.;
2. Přechodné opatření uveřejněné pod bodem 2 v opatření č. 257/1978 Věstníku federálního ministerstva spojů, jehož vydání bylo registrováno v částce 32/1978 Sb.

§ 71

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1990.

Ministr:

Ing. Podlena v. r.

Příloha č. 1 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

ZASÍLACÍ PODMÍNKY PRO VĚCI PODMÍNEČNĚ DOPRAVOVANÉ

1. Nestanoví-li tato příloha jinak, lze podmínečně dopravované věci zasílat jen ve vnitřním styku, a to jen v pilných balících, které, obsahují-li věci uvedené v bodech 3 až 30 a v bodech 35 až 41, musí být podány také jako křehké. Zásilky s věcmi podmínečně dopravovanými nelze zasílat poště restante; jsou-li označeny podle bodu 42, nesmí být adresovány do listovních doručovacích schráн.

2. Pro obaly zásilek s věcmi podmínečně dopravovanými platí, že

- a) obaly musí být uzavřeny a utěsněny tak, aby obsah nemohl proniknout mimo balík,
- b) obsah nesmí působit škodlivě na látky, z nichž jsou obaly a jejich uzávěra vyrobeny, a nesmí s nimi tvořit škodlivé sloučeniny,
- c) obaly a jejich uzávěra musí být ve všech částech natolik pevné a silné, aby se při dopravě neuvolnily a spolehlivě odolávaly obvyklému namáhání za přepravy.

Výbušné látky a předměty

3. Balíky obsahující výbušné látky a předměty musí být opatřeny poznámkou „Výbušnina“; stejná poznámka se uvede i na poštovní průvodce. Pro balení výbušných látek a předmětů platí dále, že

- a) každý předmět je nutno balit zvlášť,
- b) tuhé látky musí být v obalech spolehlivě a pevně uloženy; vnitřní obaly musí být pevně a spolehlivě uloženy ve vnějších obalech,
- c) výplně musí odpovídat povaze obsahu; jde-li o obsah vypoufcí kapaliny, musí mít výplně sací schopnost.

Nitrocelulóza

4. Pošta dopravuje nitrocelulózu

- a) ve vločkách a nelisovanou, obsahující nejvíše 75 váhových dílů sušiny a nejméně 25 váhových dílů vody nebo alkoholu (etylalkoholu, propylalkoholu, butylalkoholu, amylalkoholu nebo jejich směsi) nebo vody a alkoholu, či alkoholu a kafru. U nitrocelulózy s obsahem

nejvíše 12 % dusíku může být jako zvlhčovadla použito xylenu. Nitrocelulóza musí být do nádob naplněna tak, aby obsah tekutiny po dobu dopravy neklesl pod 25 %. Nádoby musí být zcela naplněny,

- b) lisovanou, obsahující nejvíše 85 váhových dílů sušiny a nejméně 15 váhových dílů vody. Nitrocelulóza musí být do nádob naplněna tak, aby obsah vody po dobu dopravy neklesl pod 15 %. Nádoby musí být zcela naplněny,
- c) želatinovou, nejméně s 15 % palatinolu C (dibutyester kyseliny ftalové), trikresylfosfátu nebo jiného flegmatizačního činidla. Nitrocelulóza nesmí za půlhodinového zahřátí při 132 °C odštěpovat viditelné žlutohnědé páry nitrózních plynů. Teplota vznětu musí být vyšší než 180 °C.

5. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 3 platí pro balíky s nitrocelulózou, že

- a) látky musí být baleny do dřevěných nádob nebo vodotěsných lepenkových soudků; nádoby a soudky musí být opatřeny vložkou odpovídající obsahu a nepropouštějící kapaliny, nebo mohou být baleny do železných, uvnitř pozinkovaných nebo poolověných soudků, popřípadě do nádob z bílého zinkového nebo hliníkového plechu, které musí být vloženy do jedné nebo několika dřevěných beden; želatinová nitrocelulóza se může balit též do dřevěných schráн,
- b) nitrocelulóza s přísadou xylenu smí být balena jen do kovových nádob. Kovové nádoby musí být neprodyšně uzavřeny, musí však odolávat slabému vnitřnímu tlaku.

Organické výbušné látky

6. Pošta dopravuje organické výbušné látky

- a) ve vodě rozpustné, zejména kyselinu pikrovou lisovanou ve formě náložek nebo volnou; kyselinu pikrovou volnou jen jako vzorek do 100 g čisté hmotnosti,
- b) ve vodě nerozpustné a netvořící výbušné soli, zejména trinitrotoluen, též kapalný

trinitrotoluen (neutrální směs různých stupňů nitrace toluenu), trinitrotoluen s trinitronaftalenem, jakož i směs z trinitrotoluenu a ledku amonného.

7. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 3 platí pro balíky s organickými výbušnými látkami, že

- a) látky musí být baleny do vodotěsných soudků,
- b) náložky musí být pevně a vodotěsně baleny do zevně parafínované lepenkové krabice nebo do pocínovaných krabic,
- c) nejvyšší dovolené množství je 2 000 g čisté hmotnosti,
- d) jako vnějšího obalu musí být použito dřevěné bedny se silnými stěnami nebo náležitě pevné lepenkové krabice. Volný prostor rovnající se nejméně dvojnásobku obsahu vnitřního obalu musí být dobře vyplněn dřevitou nebo papírovou vatou. K upevnění víka bedny musí být použito výhradně pocínovaných šroubů do dřeva.
- e) železné nádoby musí být nepropyšně uzavřeny, musí však odolávat slabému vnitřnímu tlaku,
- f) trinitrotoluen s trinitronaftalenem musí být uložen v papírových dutinkách a musí být balen do nepropyšně uzavřených plechových krabic vložených do dřevěných schránek.

Výbušniny na bázi dusičnanů

8. Pošta dopravuje takové neželatinové výbušniny na bázi dusičnanů, které nesmějí při uskladnění po 48 hodin při 75 °C vyvijet viditelné žlutohnědé páry nitrózních plynů a nesmějí být před uskladněním ani po něm citlivější k nárazu, ke tření, ani k zapálení plamenem než srovnávací výbušnina tohoto složení: 80 % ledku amonného, 12 % trinitrotoluolu, 6 % nitroglycerínu a 2 % dřevité vlny. Tato srovnávací výbušnina musí být připravena tak, že se při pokusné teplotě nevylučuje kapalné součásti. Pošta dopravuje

- a) důlní a skalní trhaviny určitého typového označení, zpravidla s připojenými písmeny nebo číslicemi nebo obojím. Jedná se o směs dusičnanu amonného s uhlikatými látkami, např. dřevěným uhlím, kameným uhlím, rostlinnou moučkou, buničinou (též takovou, která je chemickým nebo biologickým pochodem změněna), neutrálními zbytky odpadních louchů celulózových, montánním voskem, vazelinou (též nejvyšše s 20 % aromatických nitrolátek a s jejich nejvyšše 18 % směsí nebezpečnějšími než trinitrotoluenu), dále s dusičnanem draselným, sod-

ným nebo barnatým a jejich směsí (nejvýše však s 10 % chloristanu draselného, 8 % hliníku, 10 % nitrocelulózy, 6 % nitroglycerinu, 10 % silicidu vápníku, 10 % silicidu hliníku, 25 % želatinového dinitrochlorhydrinu) a s neutrálními alkaliickými chloridy nebo podobnými bezpečnými neutrálními barvicími přísadami (například Caput mortuum),

b) důlně bezpečné trhaviny určitého typového označení, zpravidla s připojenými písmeny nebo číslicemi nebo obojím. Jde o směs dusičnanu amonného s uhlikatými látkami, zejména s dřevnou moučkou, buničinou (též takovou, která je chemickým nebo biologickým pochodem změněna), uhelným prachem, naftalenem a jinými tuhými nebo tekutými uhlovodíky (nejvýše však s 8 % nitroglycerínu, 5 % dusičnanu draselného nebo sodného, 10 % dusičnanu barnatého, 10 % trinitrotoluenu i flegmatizovaného), s dinitrotoluuem, nitronaftalem, chloridem sodným nebo draselným a s chloridem amonného nebo podobnými bezpečnými neutrálními stálými solemi.

9. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 3 platí pro balíky s výbušninami na bázi dusičnanů, že

- a) trhaviny musí být baleny do papírových dutinek nebo do hadic z plastu a náložky musí být baleny do nepropyšně uzavřených plechových krabic vložených do dřevěných schránek,
- b) náložky namáčené do parafínu nebo ceresínu, nebo náložky, jejichž dutinky jsou z parafínovaného nebo ceresinovaného papíru, mohou být zabaleny i do papíru,
- c) neparafínované nebo neceresinované náložky až do celkové hmotnosti 2 500 g mohou být zabaleny do balíků, jsou-li balíky proti vzdachu izolovány povlakem z ceresínu nebo pryskyřice. Balíky musí být vloženy do dřevěných schrán. Místo dřevěných schrán může být použito krabic z tvrdé lepenky se zesílenými vnějšími hranami a překlápcím víkem,
- d) lepenka musí být slepena z několika vrstev, impregnovaná proti vodě, nejméně 2,6 mm silná o plošné hmotnosti alespoň 1 700 g/m²,
- e) lepenkové krabice musí být drátěnými spojkami uzavřeny tak, aby přeložené víko bylo na čtyřech rozích spojeno s postranními chlopňami dna vždy čtyřmi kovovými svorkami nejméně 0,5 mm silnými, jejichž ramena jsou alespoň 12 mm dlouhá a 1,5 mm široká. Drátěné spojky musí však být upraveny podle § 8 odst. 5 vyhlášky.

Bezdýmové prachy a tuhé pohonné hmoty

10. Splňují-li požadavky na chemickou stálost, předepsané příslušnými normami, dopravuje pošta
- jednosložkový prach; 3 g prachu nesmí při hodinovém zahřátí na 132 °C vyvijet viditelné žlutohnědé páry nitrózních plynů. Teplota vznětu musí být vyšší než 170 °C, u prachů s výmetnými příslušnými výšší než 165 °C,
 - dvousložkové prachy a tuhé pohonné hmoty; 1 g prachu nesmí při hodinovém zahřátí na 110 °C vyvijet viditelné žlutohnědé páry nitrózních plynů. Teplota vznětu musí být vyšší než 160 °C.
11. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 3 platí pro balíky s věcmi podle bodu 10, že
- bezdýmové prachy a tuhé pohonné hmoty musí být baleny do vodotěsných soudků nebo schrán ze dřeva a kovu,
 - hřebíky, šrouby, pásy a jiné spojovací materiály musí být pozinkovány,
 - kovové nádoby musí odolávat slabému vnitřnímu tlaku.

Membránové ultrafiltry

12. Pošta dopravuje membránové ultrafiltry a fólie membránových ultrafiltrů, které jsou vyráběny na bázi nitrocelulózy.
13. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 3 platí pro balíky s věcmi podle bodu 12, že
- membránové ultrafiltry musí být uloženy po 100 kusech v polystyrénových krabičkách podkovovitého tvaru nebo v zatavených polyetylénových sáčcích. Stejný způsob balení platí i pro fólie membránových ultrafiltrů po 50 kusech, proložené po 10 kusech sololitovými deskami,
 - dopravovat tyto látky v dřevěných bednách nebo v pevných silnostěnných lepenkových krabičkách je dovoleno jen výjimečně. Odesílatel může denně podat maximálně 5 kg čisté nitrocelulózy (5 balíků s membránovými ultrafiltry nebo 1 balík fólií membránových ultrafiltrů).

Předměty plněné výbušnými látkami

14. Balíky obsahující předměty plněné výbušnými látkami musí být opatřeny výraznou poznámkou „Rozněcovadla“; stejná poznámka se uvede i na poštovní průvodce. Pro balení předmětů plněných výbušnými látkami platí kromě bodu 2, že
- pošta nedopravuje rozněcovadla, která lze rozbuškami nebo jiným zařízením přivést k výbuchu,
 - dopravují se jen do hmotnosti 5 kg celé zásilky,
 - předměty musí být uloženy ve svých obalech a vnitřní obaly pečlivě a pevně uloženy ve vnějších. Výplně, v nichž jsou předměty uloženy, musí odpovídat povaze obsahu.

Zápalky a nábojnice o opatřené zápalkami

15. Pošta dopravuje
- zápalky určené k zážehu střelin, b) prázdné nábojnice se zápalkami pro střelné zbraně a prázdné nábojnice s okrajovým zápalenem.
 - Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 14 platí pro balíky s věcmi podle bodu 15, že
 - předměty uvedené v bodu 15 písm. a) musí být baleny do plechových nebo lepenkových krabic nebo do dřevěných beden; roznětek s nekrytým povrchem zápalné slože může být nejvíce 1 000, s krytým povrchem zápalné slože nejvíce 5 000. Tyto obaly musí být vloženy do dřevěné nebo plechové schrány,
 - prázdné nábojnice uvedené v bodu 15 písm. b) musí být zabaleny do dřevěných nebo lepenkových schrán nebo do pytlů. Prázdné nábojnice s okrajovým roznětem a s roznětkami pro malé ráže směří být nejvíce v počtu 25 000 baleny též do pytle, je-li pytel vložen do bedny a v ní zajištěn vlnitou lepenkou.

Rozbušky

17. Pošta dopravuje nejvíce 10 rozbušek s celkovým obsahem zažehovací a třaskavé slože do 20 g čisté hmotnosti v jedné zásilce.
18. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 14 platí pro balíky s rozbuškami, že
- předměty se mohou zasílat jen jednotlivě vložené do odpovídajících vývrtů v dřevěné vložce, a to nejvíce 5 předmětů. Vývrt v dřevěné vložce musí být upraven tak, aby mezi jednotlivými rozbuškami a vnější stranou vložky zůstala nejméně 20 mm silná dřevěná mezistěna,
 - naplněná vložka musí být těsně vložena do plechové krabice, jejichž 6 stěn je vyloženo nejméně 10 mm silnou plstěnou vložkou. Víko krabice musí být dobře upevněno a utěsněno pryžovou nebo izolační páskou,
 - dvě takto balené plechové krabice musí být těsně vloženy do další dvoudílné dřevěné krabice, která je v každém oddílu opět vyložena nejméně 10 mm silnou plstěnou vložkou a opatřena dobře uzavíratelným víkem. Dřevěná krabice musí pak

být zabalena do dřevitě nebo papírové vlny a uložena v dřevěné bedně se silnými stěnami, ježíž vnitřní obsah je třikrát větší než obsah vložené krabice. Víko na bedně se smí upevnit výhradně šrouby do dřeva.

Náboje

19. Pošta dopravuje jen náboje pro ruční střelné zbraně, svítící a osvětlovací náboje a slzotvorné náboje, a to

- a) hotové náboje pro ruční střelné zbraně s nábojnicemi výlučně nebo částečně z kovu,
- b) hotové lepenkové nebo plastové náboje,
- c) náboje pro kulovnice; kulové, brokové nebo bez kuliček a broků,
- d) světelnou a návěstní munici v kovových a papírových nábojnicích, a to do ráže 34,5 mm a množství 20 kusů,
- e) slzotvornou a dráždící munici různých ráží do množství 20 kusů.

20. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 14 platí pro balíky s věcmi podle bodu 19, že

- a) předměty musí být baleny do plechových, dřevěných nebo lepenkových schrán, které se uloží do dřevěných obalů,
- b) uzávěra vnějších dřevěných beden smí být zajištěna obepnutými a napojatými kovovými pásy nebo dráty, a to za podmínek, které jsou stanoveny § 8 odst. 5 vyhlášky.

Zapalovací a ohňostrojná tělesa

21. Balíky obsahující zapalovací a ohňostrojná tělesa musí být opatřeny výraznou poznámkou „Zapalovací tělesa“; stejná poznámka se uvede i na poštovní průvodce. Pro balení zapalovacích a ohňostrojných těles platí kromě bodu 2, že předměty musí být ve svých obalech a vnitřní obaly pečlivě a pevně uloženy ve vnějších. Výplně, v nichž jsou předměty uloženy, musí odpovídat povaze obsahu.

Zapalovací tělesa

22. Pošta dopravuje

- a) obyčejné zápalky a jiná třecí zapalovačka,
- b) zápalnice s černým prachem a časové zápalnice (zápalnice z tenké husté hadice s duší z černého prachu s malým průřezem),
- c) bezpečnostní zažehovače zápalnic (rozňetky s průběžným třecím zažehovačem nebo s drátem k vytržení, umístěným v papírovém pouzdře nebo podobném zařízení),
- d) elektrické rozněcovače bez rozbušek.

23. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 21 platí pro balíky s věcmi podle bodu 22, že a) předměty uvedené v bodu 22 písm. a) musí být zabalenы v papírových obalech nebo krabicích, které se vloží do dřevěných beden nebo schrán z bílého plechu. Místo dřevěných beden nebo schrán z bílého plechu lze použít schrán z vlnité lepenky, vodotěsně napuštěných, jsou-li podle podmínek o balení zboží uloženy do jednotlivých beden z hladké nebo vlnité lepenky. Hrany těchto beden nesmějí být delší než 60 cm,

- b) předměty uvedené v bodu 22 písm. b) musí být zabalenы a vloženy do dřevěných beden vyložených tuhým papírem nebo tenkým zinkovým plechem nebo do vodotěsných lepenkových sudů,
- c) předměty uvedené v bodu 22 písm. c) musí být zabalenы a vloženy do dřevěných beden.

Pyrotechnické předměty

24. Pošta dopravuje prskavky (bílé zboží, barevné prskavky, bengálské osvětlení) obsahující slož z dusičnanu barnatého, železných pilin, hliníkového prášku a lepidla. Prskavky nesmějí mít zápalné hlavíčky ani rozněcovače.

25. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 21 platí pro balíky s věcmi podle bodu 24, že předměty musí být baleny nejvýše po 12 kusech ve skládačkách nebo v sáčcích s přehnútými okraji; nejvýše 144 kusů těchto skládaček nebo sáčků musí být ve společném kartonovém obalu. Balík smí obsahovat nejvýš 720 předmětů.

Ohňostrojná tělesa

26. Pošta dopravuje

- a) malé ohňostroje, zejména žabky, tuláky, zlatý déšť, stříbrný déšť, s obsahem nejvýš 1 000 g černého zrněného prachu ve 144 výrobcích; sopky, ruční komety a podobné předměty s obsahem černého zrněného prachu nejvýše 30 g v jednom výrobku,
- b) předměty pro bengálské osvětlení bez zápalky (jako pechodně, ohně, plameny) a barevné prskavky,
- c) vzorky pistolových (návěstních) raket. Nejvýše přípustný počet pro jednu zásilku je 5 raket.

27. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 21 platí pro balíky s věcmi uvedenými v bodu 26, že

- a) předměty uvedené v bodu 26 písm. a)
- b) musí být baleny do lepenkových krabic nebo silného papíru. Větší předměty uvedené v bodu 26 písm. b) nepotřebují

obal, je-li jejich zápalné místo opatřeno ochranným kloboučkem. Tyto vnitřní obaly musí být po jednom nebo po několika vloženy do dřevěných beden, jejichž prkna jsou silná alespoň 18 mm; bedny musí být vyloženy tuhým papírem nebo slabým zinkovým plechem,

- b) předměty uvedené v bodu 26 písm. c) musí být baleny do pevných kartónových krabic, a to buď v dřevěných vložkách s přizpůsobenými vývrty, nebo v pevných lepenkových vložkách tak, aby byl vyloučen jakýkoliv jejich posun. Lepenková krabice musí být napuštěna parafínem nebo ceresinem a vodotěsně uzavřena. Takto balená krabice musí být vložena do větší dřevěné bedny se silnými stěnami tak, aby byla ze všech stran dokonale obložena pružnou vrstvou dřevité nebo papírové vlny. Víko bedny musí být výhradně přisroubováno.

Hořlavá tělesa vyvíjející dráždivé látky

28. Pošta dopravuje

- a) předměty vyvíjející dráždivé látky se záhezacím zařízením ze zápalnice z černého prachu a složí černého prachu o hmotnosti nejvýše 1 g, které jsou určeny ke zkoušení ochranných masek a k podobným účelům,
- b) vyvíjedla zapáchajících plynů s topnou složí z kovů nebo kovových kysličníků nebo ze solí vyvíjejících kyslík; nejvýše však s 1 g dráždící látky promíšené křemelinou,
- c) tělesa s hořlavou složí z kovů a kovových kysličníků, která jsou určena pro cvičení civilní obrany.

29. Kromě zasílacích podmínek podle bodu 2 a 21 platí pro balíky s věcmi uvedenými v bodu 28, že

- a) předměty uvedené v bodu 28 písm. a) musí být baleny nejvýše po 12 kusech v buněčině do krabic z vlnité lepenky. Nejvýše 20 krabic z vlnité lepenky musí být vloženo v křemelině do dřevěné bedny,
- b) předměty uvedené v bodu 28 písm. b) musí být baleny nejvýše po 8 do lepenkových krabic obalených vlnitou lepenkou a uložených po jedné nebo po několika do dřevěné bedny. Jednotlivá zásilka nesmí obsahovat více než 250 vyvíjedel zapáchajících plynů,
- c) předměty uvedené v bodu 28 písm. c) musí být jednotlivě baleny vlnitou lepenkou a vloženy do dřevěných beden vyložených tuhým papírem.

Lehce zápalné a samozápalné látky

Hořlavé kapaliny

30. Pošta dopravuje

- a) hořlavé kapaliny a z nich vyrobené roztoky, směsi, suspenze, emulze, které jsou při teplotě 20 °C a při normálním atmosférickém tlaku kapalné a mají teplotu vzplanutí do 100 °C,
- b) hořlavé kapaliny, jejichž teplota vzplanutí je pod 21 °C (zejména benzín, benzen, metylalkohol, etylalkohol, lihové látky, acetaldehyd, aceton, dioxan, methylacetát, etylacetát a toluen),
- c) hořlavé kapaliny, jejichž bod vzplanutí je od 21 °C do 55 °C (zejména petrolej, lakový benzín, plynový olej, amylalkohol, amylacetát butanol, dékalin, etyllaktát a cyklohexanon),
- d) hořlavé kapaliny, jejichž bod vzplanutí je od 55 °C do 100 °C (zejména anilin, etylenglykol, vyšší alkoholy a některé použonné a topné oleje).

31. Pošta dopravuje hořlavé kapaliny jen do hmotnosti 10 kg; balíky a poštovní průvodky musí být označeny výraznou poznámkou „Hořlavá kapalina“. Pro balení hořlavých kapalin platí kromě bodu 2, že

- a) se balí jen do pevných, utěsněných a dobře uzavřených plechovek, do skleněných, kameninových nebo dřevěných nádob, na jejichž hmotu nesmí obsah kapaliny působit škodlivě. Dřevěných nádob se nesmí použít pro kapaliny uvedené v bodu 30 písm. a) a b), pro xylen a octan amylnatý,
- b) za vnější obal musí být použito dalších pevných beden vyplňených vhodnými těsnícími látkami a opatřených pevnými držadly. Pro množství do 250 g může být jako vnější obal použita krabice z pevné vlnité lepenky.

Celuloid

32. Pošta dopravuje celuloid v deskách, v listech, tyčinkách, nebo trubičkách, celuloidovou filmovou podložku v kotoučích, osvětlené celuloidové filmy (vyvolané i nevyvolané), odpadky celuloidu a celuloidových filmů, pokud za půlhodinového zahřátí na 132 °C nevyvíjí žlutohnědé páry nitrózních plynů.
33. Na adresní straně každého balíku musí být přilepen červený lístek s poznámkou „Celuloid — neukládat u tepelného zdroje!“. Pro balení celuloidu platí kromě bodu 2, že
- a) se balí do neprodrysně uzavřených plechovek, beden, nebo do kartónových krabic; filmy jen do plechovek. Prádná místa uvnitř musí být vyplňena, aby se obal nemohl pohybovat,

b) takto zabalené věci se vloží do pevné bedny z prken aspoň 10 mm silných. Dno a víko musí být zašroubováno. Plechovky a krabice se nesmějí ukládat v bedně těsně a mezi nimi musí být výplň. Množství do 500 g může být zabalen do krabič ze silné lepenky.

Fosfor

34. Pošta dopravuje jen bílý nebo žlutý fosfor, a to v neskladných balících do hmotnosti 5 kg. Pro dopravu fosforu platí kromě bodu 2, že

- a) balíky s fosforem přijímá pošta jen od 1. května do 30. září,
- b) balík musí být označen jako zvláště nebezpečný jed podle bodu 38,
- c) fosfor se balí do pevných, dobře zaletovaných plechových nádob naplněných vodou; při hmotnosti zásilky do 250 g stačí pevné skleněné nádoby, neprodyšně uzavřené a naplněné vodou, které musí být obaleny vhodnými těsnícími látkami a vloženy do utěsněné plechové nádoby. Jako vnější obal se použije pevná bedna.

Látky vyvíjející ve styku s vodou hořlavé plyny

35. Pošta dopravuje

- a) alkalické kovy a kovy žírávých zemin, zejména sodík, draslík a vápník, jakož i slitiny těchto kovů,
- b) karbid vápenatý a hydrid vápenatý,
- c) peroxid sodíku, hydrogensířičitan sodný a jeho směsi, nejsou-li nebezpečnější než peroxid sodíku.

36. Balíky obsahující věci podle bodu 35 lze podávat k dopravě poštou jen do hmotnosti 5 kg. Balíky a poštovní průvodky musí být opatřeny výraznou poznámkou „Zápalná látka — chránit před vlhkem!“. Pro balení látek vyvíjejících ve styku s vodou hořlavé plyny platí kromě bodu 2, že

- a) látky se balí do pevných, utěsněných a dobře uzavřených nádob ze železného poolověněho plechu nebo do nádob z bílého plechu. Nádoby musí být úplně sušé; obsahují-li látky uvedené v bodu 35 písm. a), musí být naplněny petrolejem,
- b) za vnější obal se musí užít dřevěných beden, které u látek uvedených v bodu 35 písm. c) musí být uvnitř opatřeny vložkou ze železného poolověněho plechu a utěsněny tak, aby do nich nemohla vniknout voda.

Jedovaté a žírávé látky

Pevné a kapalné jedy

37. Z pevných a kapalných jedů pošta dopravuje jen

- a) pevné sloučeniny arzenu, zejména kysličník arzenitý, sirník arzenu, kovový arzen a látky a přípravky obsahující arzen, určené k ochraně rostlin,
- b) kapalné sloučeniny arzenu, zejména kyselinu arzeničnou,

- c) kyanidy kovů, mimo kyanovodík a hmoty kyanovodíkem napojené (cyklon),
- d) chlorid rtuťnatý, kysličník rtuťnatý, barviva obsahující měď, octan olovnatý a látky a přípravky obsahující rtuť, určené k ochraně rostlin,
- e) kysličník olova, barviva obsahující olovo (olovnaté pigmenty), vyjímaje barvy hotové k upotřebení, zbytky a odpadky se značným množstvím těchto látek, zejména olověný a pájkový popel a popel z litin,
- f) tetraethylolovo a jeho směsi s organickými sloučeninami halogenů,
- g) sloučeniny thalia a přípravky obsahující thalium,
- h) kyselinu šfavelovou a šfavelan draselný v pevném stavu; soli kyseliny křemíkovodíkové,
- i) anilín (anilinový olej),
- j) sloučeniny barya mimo síran barnatý, zejména hydroxid barnatý, sirník barnatý a barnaté soli.

38. Pevné a kapalné jedy uvedené v bodu 37 pošta dopravuje jen v balících do hmotnosti 5 kg. Adresní strana každého balíku musí být opatřena

- a) obrazovým symbolem lebky se zkříženými hnaty,
- b) nápisem „Jed!“ nebo „Zvláště nebezpečný jed!“,
- c) názvem a koncentrací jedu (jedů) v látce nebo v přípravku obsažených,
- d) poučením o ohrožení lidského zdraví, například „Nebezpečné výparы“, „Vstřebává se kůží!“,
- e) hmotností a objemem obsahu.

Toto označení musí být v černé barvě na oranžovém podkladu a musí být umístěno tak, aby bylo zřetelně viditelné. Obsahuje-li zásilka hořlavé jedy, musejí být opatřena také výraznou poznámkou „Hořlavina“. Údaj o hmotnosti a objemu obsahu podle písmene e), poznámkou podle písmene b) a případná poznámkou „Hořlavina“ se uvádějí i na poštovní průvodce.

39. Kromě zasílacích podmínek podle bodů 2 a 38 platí pro balíky s věcmi uvedenými v bodu 37, že

- a) pevné jedy, mimo jedy, které jsou uvedeny v bodu 37 písm. b), c) a j), musí být uloženy ve skleněných, kameninovo-

vých nebo plechových, pevně a dobře utěsněných nádobách. Kapalné jedy však bez výjimky v zaletovaných kovových schránkách,

b) v zaletovaných kovových schránkách musí být kapalné jedy i tehdy, jsou-li již ve skleněných nebo kameninových nádobách. Jedy takto opatřené musí být vloženy do pevných beden, v nichž se prázdné místo mezi vnitřním balením a vnějším obalem musí vyplnit pilinami nebo jinými vhodnými savými látkami.

Zíraté látky

40. Z žíratých látek pošta dopravuje jen

- a) kyselinu sírovou, oleum, kyselinu dusičnou a směsi kyseliny sírové s kyselinou dusičnou, kyselinu chlorovodíkovou, olověný kal obsahující kyselinu sírovou z akumulátorů nebo olověných komor, pryskyřice od rafinace minerálních olejů a odpadní kyselinu sírovou při výrobě nitroglycerinu, je-li zcela denitrovaná,
- b) chlorid sírný, dusičnan železitý a síran železitý (mořidlo),
- c) hydroxid sodný a draselný, pevný nebo v roztocích nebo ve směsích, zejména alkalické žíraté pasty, zbytek po rafinaci olejů,
- d) bróm,
- e) kysličník sírový,
- f) sírnik sodný,
- g) hydrogensíran sodný,
- h) kyselinu chloroctovou,
- i) fenol, kresol,
- j) chlorid titaničitý.

41. Žíraté látky pošta dopravuje jen v balicích do hmotnosti 10 kg, chlorid titaničitý pouze do hmotnosti 5 kg. Balíky a poštovní průvodky musí být označeny symbolem ruky s poleptanými prsty, nápisem „Pozor! Žíravina!“ a názvem žíratiny. Pro balení věci uvedených v bodu 40 platí kromě bodu 2, že

- a) se zasílá jen v pevných, dobře utěsněných (spájených) a uzavřených kovových, skleněných, kameninových nádobách, nebo v nádobách z pevných a neštípitelných umělých hmot, na které obsah škodlivě nepůsobí a které nepropouštějí vodu. Uzávěra musí být upravena tak, aby nemohla být poškozena ani ořesem, ani obsahem,
- b) vnější stěny nádob musí být dobře očistěny od stop (potřísňání) obsahu. Za vnější obal lze použít jen pevných beden s držadly a vyplňených těsnícimi látkami. Prostor kolem skleněných nebo kameninových nádob musí být vyplněn infuzoriou hlinkou nebo jinými vhodný-

mi zemitémi látkami; použití popelu z uhlí je zakázáno,

c) chlorid titaničitý se zasílá jen ve skleněných nádobách se zabroušenou zátkou. Za vnější obal lze použít jen plechových schrán nebo dřevěných beden; skleněná nádoba se zabroušenou zátkou musí být obalena balicími látkami a dobře ve schráně nebo v nádobě utěsněna.

Biologický a patologický materiál

Krev, moč a jiný biologický a patologický materiál zasílaný k výšetření

- 42. Krev, moč a jiný biologický a patologický materiál se zasílá v pilných křehkých balicích; do hmotnosti 250 g jej lze zasílat také v doporučených zásilkách. Na adresní straně zásilek musí být uvedena poznámka o obsahu, například „Krev ke zkoušce“, „Biologický materiál“, „Infekční materiál“. Každá zásilka musí být na všech stranách opatřena nálepou z bílého papíru s nápadným černým křížem.
- 43. Zaschlá moč na filtračním papíru může být vložena do sáčku z nepropustné umělé hmoty, který se vloží do obálky z pevného papíru a obálka se dobře zlepí.
- 44. Bedny s krevní plazmou zasílané transfúzními stanicemi nebo jinými zdravotnickými ústavy se označují zvláštní nálepou s bílou holubicí s červeným křížem v modrému poli a nápisem „Národní transfúzní služba“. Tyto zásilky se podávají jako neskladné balíky.
- 45. Ostatní materiál musí být zasílán ve zkumavkách nebo v jiných nádobách uzavřených tak, aby tekutý obsah za dopravy nemohl vytékat. Dobře uzavřené zkumavky nebo nádoby se obalí měkkým savým materiélem a vloží se do pevnostěnného pouzdra z lepenky, dřeva nebo jiného vhodného materiálu. Pouzdro uzavřené těsně přiléhající uzávěrou, která se zlepí dobře držící páskou, se uloží do krabice z pevného materiálu. Pouzdra se nesmějí v krabiči pohybovat. Uzávěra krabice se zabalí do balicího papíru, jehož styčné plochy se přelepí kvalitní lepicí páskou; krabice se ováže pevným motouzem.
- 46. Objemnější a těžší věci musí být v silných skleněných, porcelánových, kameninových, hliněných nádobách nebo v nádobách z nepropustné umělé hmoty. Nádoba musí být nepropustně uzavřena a její uzávěra musí být ještě převázána nepropustnou látkou. Nádoba se musí vložit do pevné nepropustné schránky ze dřeva nebo z kovu vyplňené pilinami nebo jinou savou látkou tak, aby se nádoba nemohla pohnout a aby při jejím případném poškození nemohl obsah vytékat.

47. Části těl nebo vnitřnosti z uhynulých zvířat, musí být vloženy do sáčku nebo obalu z nepropustné umělé hmoty. Neprodysně uzavřené sáčky nebo obaly se vloží do schrány ze dřeva nebo z kovu vyplněné pilinami nebo jinou savou látkou.

Ostatní biologické látky

48. Biologické látky, kromě látek zasílaných k vyšetření podle bodů 42 až 47, lze zasílat jen mezi ústavy a úředně uznanými laboratořemi. Obal zásilky musí být na adresní straně opatřen nálepkou pošty „Zkáza podléhající biologické látky“. Biologické látky lze zasílat i v mezinárodním styku, a to jen do zemí, u nichž je to uvedeno v poštovním sazebníku.
49. Zkáza podléhající biologické látky, které jsou nakažlivé nebo o nichž to lze důvodně předpokládat, musí být označeny poznámkou „Nakažlivé látky“. Odesílatele takových látek se musí přesvědčit, že zásilky byly pro dopravu poštou zabaleny takovým způsobem, aby došly na místo určení v dobrém stavu a během dopravy nezpůsobily nákalu lidí nebo zvířat. Obal zásilky se skládá z
- vnitřní nepropustné nádoby,
 - vnějšího nepropustného obalu, který musí být dostatečně pevný, aby vyhověl běžným přepravním pòdmínkám,
 - savého materiálu umístěného mezi vnitřní nádobou a vnějším obalem. Jestliže je vloženo několik vnitřních nádob do jediného vnějšího obalu, musí být každá zabalena zvlášť, aby byl vyloučen jakýkoli doteck mezi nimi. Savý materiál musí být vložen v dostatečném množství, aby v případě nutnosti mohl celý obsah vsáknout.
50. Pro balení nakažlivých látek platí kromě bodů 2 a 49, že

- vnitřní nádoby musí být ze skla, kova nebo plastických hmot. K zabezpečení nepropustnosti musí být použito účinných prostředků, zejména zapečetění zátek nebo zaletování kovových uzávěrů. Použije-li se šroubovacích uzávěrů, musí být ještě zajistěny přilnavou páskou,
- Jde-li o látky, které jsou při dopravě chlazený nebo mrazený (zejména ledem, zmrazenými tampóny nebo sněhem kyselinou uhličitou), nesmějí mít vnitřní nádoby šroubovací uzávěr. Led nebo sněh kyselinu uhličitou musí být umístěn mezi vnitřním a vnějším obalem. Vnější obaly musí být dostatečně pevné, aby zůstaly v původní poloze, i když led nebo sněh kyselinu uhličitou roztaje. Použije-li se sněhu kyselinu uhličitou, musí vnější obal umožňovat jeho únik.
- Obal balíku musí být na adresní straně opatřen normalizovanou nálepkou tvaru kosočtverce 10×10 cm nebo nálepkou 5×5 cm s černým tiskem na bílém podkladu. V horní polovině nálepky je umístěn symbol schválený pro nakažlivé látky, dolní polovina nálepky má text „Nakažlivá látka. Při poškození nebo úniku obsahu uvědomte neprodleně orgány státní zdravotní správy“.
- Zkáza podléhající biologické látky, které nejsou nakažlivé, musí být zabaleny do vnitřního nepropustného obalu a do vnějšího ochranného obalu, přičemž do vnitřního obalu nebo mezi vnitřní a vnější obal musí být vložena savá látka; této látky musí být tolik, aby při rozbití postačila vsáknout všechnu tekutinu, která je ve vnitřní schráně nebo která se v ní může vytvořit. Obsah vnitřní i vnější schrány musí být zabalen tak, aby se nemohl posunovat. Mají-li se látky citlivé na vyšší teploty uchovat neporušeny, musí být učiněna ještě zvláštní opatření, například vysoušení látky při současném zmrazení a obložení ledem.

Příloha č. 2 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

**ZASÍLACÍ PODMÍNKY PRO TEKUTINY, ŽIVOČICHY, VĚCI KŘEHKÉ, SNADNO SE KAZÍCÍ A VĚCI,
KTERÉ PROMAŠTUJÍ, PROMAŠTUJÍ NEBO BARVÍ**

1. Tato příloha stanoví zasílač podmínky pro věci, které vzhledem k svému charakteru vyžadují zvláštní způsob balení; jejich výčet není vyčerpávající. Při odesílání věcí srovnatelného charakteru je nutno použít obdobný způsob balení a uzávěry.

Tekutiny

2. Tekutiny v nádobách, které se snadno rozbití, musí být zabaleny podle bodu 16 a 17. Volný prostor musí být dostatečně vyplněn savou a pružnou látkou, například dřevitou vlnou, viskozní houbou, bavlnou, vatou. K dopravě poštou musí být podány jako křehké balíky.
3. Jsou-li v balíku zaslány s jinými věcmi nádoby s tekutinami podle bodu 2, musí být zajištěny, aby se nedotýkaly navzájem ani ostatních věcí a zabránilo se tření nebo nárazům mezi nádobami a ostatními věcmi a mezi nádobami a stěnami obalu. Balení nádob pouze do papíru, prádla nebo oděvních součástí je nedostatečné.
4. Tekutiny se mohou zasílat též v opletených lahvičích ze silného skla; pletivo musí láhev dostatečně chránit a láhev se v něm nesmí pohybovat. Ochranné pletivo lahvičky s obsahem větším než pět litrů musí být opatřeno držadly.
5. Tekutinami, které kvasí nebo nejsou ještě zcela vykašeny, nesmějí být láhvě zcela naplněny, aby plynné produkty nevyrazily zátku nebo neroztrhly láhev.
6. Plechovky s tekutinami nepotřebují zvláštní obal za podmínky, že jsou z dostatečně silného plechu a že jsou neprodrysně a bezpečně uzavřeny.
7. V mezinárodním styku musí být tekutiny a snadno rozpustné hmota uzavřeny v nádobách dokonale nepropustných. Každá nádoba musí být umístěna do zvláštní schrány z kovu, ze dřeva, z odolné plastické hmoty nebo z pevné vlnité lepenky a obložena pilinami, bavlnou nebo jinou vhodnou ochrannou látkou, a to v takovém množství, které bude v případě rozbití nádoby pro vsáknutí tekutiny dostačující. Víko každé krabice musí být upevněno tak, aby se nemohlo uvolnit.

8. V listovních zásilkách lze tekutiny, oleje a jiné snadno rozpustné látky doprovádat jen za podmínky, že jsou v malém množství a že jsou v hermeticky uzavřených nádobách nebo lahvičkách. Každá nádoba musí být bezpečně uzavřena a vložena do krabice z kovu nebo jiného pevného materiálu, vyplňné savou ochrannou látkou, a to v takovém množství, které bude v případě rozbití nádoby pro vsáknutí tekutiny dostačující. Víko nebo uzávěr krabice musí být upevněny tak, aby se nemohly uvolnit.

Živočichové

9. Balíky se živočichy musí být podány pilně a neskladně; o jejich podávání platí též § 22 odst. 5 vyhlášky. Balík se živočichy polepí poštou nebo odesílatel nálepou „Attention — Pzor! Animaux vivants! — Živočichové!“.
10. Živočichy lze doprovádat v pevných schránách (klecích, bednách, koších). Jejich doprava v pytlích nebo v krabicích není dovolena. K dopravě poštou vyhovují malí savci zejména králíci, psi, morčata a ptáci, zejména pernatá zvěř a drůbež, a to za těchto podmínek:
 - a) schránky musí být čisté, vzdušné a prostorné; svázaná zvířata není dovoleno doprovádat,
 - b) dno schránky musí být pevné a je-li třeba, pokryto stelivem (seňem, slámou, pilinami),
 - c) schránky musí být upraveny tak, aby zvířecí výkaly a stelivo neznečistily zásilky, místnosti a dopravní prostředky.
11. Včely, pijavice, bource morušoví a cizopasníci musí být v pevných schránách, aby nemohly uniknout, štípnout nebo způsobit nákažu; do ciziny mohou být zaslány jen v listovních zásilkách — § 4 odst. 2 písm. c) vyhlášky.
12. Hadí musí být v plátěném pytlíku, který se uloží do klece nebo do krabice s malými otvory pro přístup vzduchu. Jako vnějšího obalu se použije mechem vyplňená pevná schrána. Balík a poštovní průvodka se nápadně označí „Živí hadi“.

13. Raky lze dopravovat v koších, bednách nebo v kartónech s otvory. Raci se ukládají do vrstev kopřív, mechlu nebo dřevité vlny.
14. Rybí jikry se ukládají na zvláštní navlhčené rámečky, které jsou opatřeny izolační látkou a obloženy suchým ledem. Sestava rámečků se zabalí do nepropustné látky a převázaná se vloží do bedny, která musí být na všech stranách nejméně o 5 cm větší. Prázdný prostor v bedně se vyplní izolační látkou. Víko bedny musí být opatřeno bílou nálepkou s červeným vyobrazením ryby a nápadným nápisem „Živé rybí jikry“. Okraj nálepky musí být opatřen poznámkou „Vrchní strana — Ne-klopit — Opatrně“.
15. Zabitá zvěř, zejména zající, bažanti, drůbež, koroptve, musí být celá zabalena tak, aby v průběhu poštovní dopravy nezpůsobila škodu.

Věci křehké, kazící se a znečistující

16. Snadno rozbitelné věci, zejména sklo, porcelán, umělá hmota, rozhlasové přijímače, magnetofony a jiné křehké věci musí být dobře zabaleny do dostatečně silných obalů z pevného materiálu, které odolají nárazům a tlakům při nezbytném zacházení za dopravy. Zasílají se v křehkých krabičkách.
17. Vnější obal musí být vyplněn dostatečným množstvím dřevitě vlny nebo jiné účinné

- ochranné látky, která v průběhu dopravy zabrání tření nebo nárazům předmětu jak mezi sebou, tak i mezi předměty a stěnami obalu.
18. Balíky s obsahem snadno se kazícím musí být ve vnitřním styku podány pilně, a je-li to zapotřebí i neskladně.
19. Měkké ovoce se zaslídlá v proutěných koších nebo dřevěných bednách, jejichž dno a stěny jsou vyloženy nepropustnou látkou z umělých hmot; bedny a koše musí být uzavřeny víkem.
20. Mokvající ovoce, zejména borůvky, jahody, maliny, se zaslídlá v dobře uzavřených plechovkách nebo v pevných schránkách ze dřeva nebo z jiného odolného materiálu; zaslídlání tohoto ovoce v kartónových krabičkách není povolené.
21. Ustanovení bodu 18 platí i pro balíky se živými rostlinami.
22. Mastné a nesnadno rozpustné látky, zejména masti, krémy a pryskyřice musí být uloženy v sáčku nebo krabiči z umělé hmoty nebo z jiného vhodného materiálu, který se vloží do dostatečně pevného vnějšího obalu. Prostor mezi obaly musí být vyplněn vhodnou savou a ochrannou látkou.
23. Prášky a jiné látky, které barví, se balí jako věci uvedené v bodu 22; jako vnitřního obalu může však být použito jen dokonale uzavřené kovové krabičky.

Příloha č. 3 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

HMOTNOST A ROZMĚRY ZÁSILEK

1. Pro zásilky je stanovena tato nejvyšší dovolená hmotnost:

Druh zásilky	Nejvyšší dovolená hmotnost pro	
	vnitřní styk	mezinárodní styk
a) dopisnice	20 g	20 g
b) psaní	1 kg	2 kg
c) tiskoviny	—	2 kg; jde-li o knihy nebo brožury 5 kg
d) tiskoviny podávané hromadně	—	14 kg
e) balíčky	—	1 kg; do některých zemí podle poštovního sazebníku jen 500 g
f) slepecké zásilky	7 kg	7 kg
g) letákové zásilky	100 g	—
h) novinové zásilky	500 g	500 g
i) cenná psaní	1 kg	2 kg
j) balíky	15 kg	podle poštovního sazebníku
k) nádražní psaní	5 kg	—

2. Pro zásilky jsou stanoveny tyto rozměry:

Druh zásilky		Nejmenší dovolené rozměry:	Největší dovolené rozměry
a)	dopisnice	140×90 mm	148×105 mm
b)	listovní zásilky	plochého tvaru	140×90 mm součet délky, šířky a výšky nesmí být větší než 900 mm a žádný z rozměrů nesmí přesahovat 600 mm
		ve svitcích	délka svitku nesmí být kratší než 100 mm a součet jeho délky s dvojnásobným průměrem nesmí být menší než 170 mm svitek nesmí být delší než 900 mm a součet jeho délky s dvojnásobným průměrem nesmí být větší než 1040 mm
c)	cenná psaní	jako pro psaní plochého tvaru	jako pro psaní plochého tvaru
d)	balíky	vnitřního styku	jako pro psaní; u neskladných nebo křehkých balíků nesmí být součet délky, šířky a výšky, nebo jsou-li ve svitku součet délky a dvojnásobného průměru, menší než 600 mm součet délky, šířky a výšky u balíků pravidelných tvarů nesmí být větší než 3000 mm a žádný z rozměrů nesmí přesahovat 2400 mm; balíky nepravidelných tvarů nesmějí mít součet dvou největších rozměrů větší než 3000 mm
		mezinárodního styku	jou pro každou zemi stanoveny v poštovním sazebníku

Příloha č. 4 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

SLUŽBY PRO POŘADATELE VÝZNAMNÝCH SPOLEČENSKÝCH UDÁLOSTÍ

1. Pořadatelé významných událostí, zejména slavností, výstav, sjezdů nebo sportovních podniků mohou žádat, aby pošta při těchto příležitostech zřídila v určitém místě přiležitostnou přepážku nebo poštu nebo aby na určité místo vyslala motorové vozidlo, které je přizpůsobeno pro poskytování stejných služeb jako u přiležitostné přepážky nebo pošty (dále jen autopošta).
2. Pořadatelé mohou žádat, aby v době konání těchto akcí byly podané listovní zásilky a poštovní ceniny oráženy zvláštním přiležitostním razítkem. K razítkování se používá barva stanovená v rozhodnutí správy pošt a telekomunikací podle bodu 3 písm. b).
3. Žádosti se podávají nejméně čtyři měsíce před započetím akce, a to
 - a) o zřízení přiležitostné přepážky, pošty nebo autopošty prostřednictvím příslušného ředitelství spojů Správě pošt a telekomunikací Praha nebo Správě pošt a telekomunikací Bratislava,
 - b) o vydání přiležitostného razítka příslušné správě pošt a telekomunikací, která rozhodne, zda bude razítko vydáno.
4. Žádost musí obsahovat:
 - a) dobu, po kterou má být přiležitostná přepážka, pošta nebo autopošta v činnosti,
 - b) definitivní výtvarný návrh přiležitostného razítka ve trojnásobné velikosti, který musí odpovídat oborové normě sporu¹⁹⁾ a musí být schválen uměleckou komisí Českého fondu výtvarných umění nebo uměleckou komisí Slovenského fondu výtvarných umění,
 - c) název a číslo účtu žadatele, popřípadě nadřízené nebo jiné organizace u peněžního ústavu s názvem a sídlem tohoto ústavu a souhlas k tomu, aby si organizace spojů z uvedeného účtu vyinkasovaly náklady, které se zřízením přepážky nebo pošty, s vysláním autopošty a se zhotovením přiležitostného razítka souvi-

sejí; v případech, kdy tyto náklady buďte za žadatele hradit ze svého účtu nadřízená nebo jiná organizace, musí být v podané žádosti uveden její písemný souhlas,

- d) potvrzení objektivního orgánu, zpravidla příslušného národního výboru, o skutečném konání akce; potvrzení se nepožaduje u pravidelně pořádaných akcí celostátního nebo mezinárodního významu,
- e) prohlášení, že pořadatel akce na svůj náklad zajistí vyhovující místnost s potřebným zařízením, při vyslání autopošty opatří povolení orgánu Sboru národní bezpečnosti k jejímu umístění a uhradí výdaje za elektrický proud spotřebovaný autopoštošt.
5. Zhotovená přiležitostná razítka jsou vlastnickým pošty.
6. K propagaci významných událostí, zejména slavností, výstav, sjezdů nebo sportovních podniků může příslušná správa pošt a telekomunikací na základě žádosti zájemců povolit, aby pošta na úhradu při orážení podaných listovních zásilek používala stroje se zvláštní propagační vložkou.
7. Žádosti o propagační razítkovací vložku se podávají příslušné správě pošt a telekomunikací nejméně pět měsíců před započetím akce a musí obsahovat:
 - a) výtvarný návrh propagační razítkovací vložky s její legendou schválený uměleckou komisí Českého fondu výtvarných umění nebo uměleckou komisí Slovenského fondu výtvarných umění,
 - b) název pošty a dobu, po kterou u ní má být propagační razítkovací vložka používána,
 - c) údaje podle bodu 4 písm. c).
8. Sazba za razítkování je uvedena v poštovním sazebníku a vybírá se za každou propagační razítkovací vložku podle doby jejího používání.

Příloha č. 5 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

DOPRAVA ÚŘEDNÍCH PÍSEMNOTÍ S DORUČENKOU VE VNITŘNÍM STYKU

1. Tato příloha stanoví odlišné podmínky pro podávání a dodávání úředních písemností s doručenkou, které podle zvláštního předpisu²⁰⁾ odesílají soudy, prokuratury, orgány Sboru národní bezpečnosti, státní notářství, hospodářská arbitráž a správní orgány.

Zasílací podmínky

2. Úřední písemnosti s doručenkou se k dopravě poštou podávají v doručenkových obálkách vyrobených podle oborové normy,²¹⁾ jejichž zvláštní úprava potisku adresní strany — doručenky se stanoví po dohodě mezi federálním ministerstvem dopravy a spojů a zúčastněnými resorty; v jednotlivých případech správnost zadání do tisku podle závazně stanoveného vzoru ověřuje resortní normalizační středisko Výzkumného ústavu spojů v Praze.
3. Pro úřední písemnosti s doručenkou se používají doručenkové obálky se svíslým hnědým nebo modrým pruhem; barva pruhu je určující pro způsob zacházení se zásilkou (body 14 až 21).
4. Doručenkové obálky podle bodu 2 jsou oprávněny používat
 - a) soudy, prokuratury, státní notářství, hospodářská arbitráž a orgány Sboru národní bezpečnosti,
 - b) správní orgány podle zákona č. 71/1967 Sb., orgány, kterým jiný zákon svěřil rozhodování o právech a právem chráněných zájmec nebo povinnostech občanů a organizací v oblasti státní správy, a orgány, které rozhodují a vydávají rozhodnutí podle vyhlášky č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

Podávání k poštovní dopravě

5. Adresa a ostatní údaje doručenkových obalek se vyplňují podle předtisku průpisem. Při odesílání úředních písemností větších rozměr-

rů se doručenkova obálka celou plochou přilepí do pravé dolní čtvrtiny adresní strany zásilky.

6. Úřední písemnosti s doručenkou se k poštovní dopravě podávají jako doporučená psaní; adresovat je poste restante není dovoleno. Úřední písemnosti s hnědým pruhem není dovoleno označovat poznámkou „Do vlastních rukou“.

Obecné zásady dodávání úředních písemností s doručenkou

7. Úřední písemnosti s doručenkou se s výjimkou písemností uvedených v bodech 9 a 10 doručují na adresu uvedenou na zásilce, i když si adresát vyhradil, že si bude své zásilky od pošty odnášet.
8. Dozvěli se pošta, že adresát se na adrese uvedené na písemnosti nezdržuje nebo že se zdržuje na jiné adrese, písemnost došle za podmínek uvedených v bodech 22 a 23; není-li to možné, vrátí ji i s doručenkou odesílateli. Na zadní stranu vrácené zásilky uvede důvod jejího nedoručení a novou adresu; nezjistí-li novou adresu, připojí poznámku „Nová adresa neznámá“.
9. Úřední písemnosti s doručenkou adresované příslušníkům ozbrojených sborů dodává pošta podle přílohy č. 6 bod 8 písm. c). Stejným způsobem dodává tyto zásilky prostřednictvím
 - a) náčelníka věznice nebo nápravně výchovného ústavu, jsou-li adresovány osobám ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody,
 - b) správy léčebného ústavu, jsou-li určeny osobám ve výkonu ústavního ochranného léčení.

Obdobně postupuje u zásilek chovanců dětských domovů, zvláštních výchovných zařízení a diagnostických ústavů.²²⁾

²⁰⁾ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád).

Zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád.

Zákon č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).

Vyhláška ministerstva financí č. 16/1962 Sb., o řízení ve věcech daní a poplatků.

²¹⁾ ON 50 6410.

²²⁾ § 1 vyhlášky ministerstva školství České socialistické republiky č. 64/1981 Sb., o školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy.

§ 1 vyhlášky ministerstva školství Slovenské socialistické republiky č. 119/1980 Sb., o výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských výchovných zařízeních.

10. Úřední písemnosti s doručenkou pro organizace doručí pošta podatelně, není-li podatelná vedoucímu organizace, popřípadě je vydá pracovníku nebo odnášeči, kterého vedoucí organizace přejímáním zásilek pověřil.
11. Úřední písemnosti adresované advokátům do advokátních poraden doručuje pošta
- podle bodů 17 až 21, jestliže se jedná o úřední písemnost s modrým pruhem, která je nad označením adresáta opatřena výraznou poznámkou „PŘEVZETÍ PODATELNOU VYLOUČENO“;
 - podatelně advokátní poradny nebo místně oddělenému pracovišti advokátní poradny, kde advokát pracuje, jestliže se jedná o úřední písemnost s hnědým pruhem nebo o úřední písemnost s modrým pruhem, která není opatřena poznámkou podle písmene a); není-li podatelná na pracovišti zřízena, vydá je odnášeči nebo pracovníku, kterého vedoucí přejímáním zásilek pověřil.
12. Odepře-li adresát přijetí úřední písemnosti s doručenkou, předá doručovatel adresátu písemné poučení o tom, že uzná-li odesílatel jeho odepření zásilky za bezdůvodné, bude písemnost považována za doručenou dnem, ve kterém její přijetí odepřel. Dále postupuje doručovatel nebo pracovník pošty takto:
- Na zadní straně zásilky vyznačí poznámkou „Adresát odepřel přijetí dne..... z důvodu..... a převzal písemné poučení o následcích odepření přijetí“, kterou doplní otiskem denního razítka a svým podpisem, a zásilku vrátí odesílateli.
 - Odmítne-li adresát převzít kromě zásilky i písemné poučení, vyznačí na zadní straně zásilky poznámkou „Adresát odepřel přijetí zásilky a písemného poučení o následcích odepření přijetí dne..... z důvodu“ a dále postupuje podle písmene a).
13. Úřední písemnosti s doručenkou doručuje pošta
- adresátům, kteří mohou prokázat svou totožnost podle § 41, případně jen podle § 41 odst. 1 písm. e) vyhlášky, jestliže se jedná o osoby zbavené způsobilosti k právním úkonům,
 - úřední písemnosti s hnědým pruhem též jiným dospělým osobám, pokud je to podle bodu 14 přípustné, jestliže mohou prokázat svou totožnost podle § 41 vyhlášky.
- ### **Doručování úředních písemností s modrým pruhem**
14. Úřední písemnosti s hnědým pruhem doručí pošta adresátu, není-li v místě doručení za-
- stižen, jiné dospělé osobě bydlící v témže bytě nebo v témže domě nebo zaměstnané na témže pracovišti, je-li ochotna odevzdání písemnosti obstarat. O doručení písemnosti osobě mimo adresátův byt musí doručovatel adresáta vyrozumět písemným upozorněním.
15. Nezastihne-li doručovatel adresáta a nemůže-li zásilku doručit ani některému z příjemců podle bodu 14, uloží ji na poště nebo u místního národního výboru a adresáta o uložení zásilky vyrozumí tiskopisem pošty „Oznámení“. Převzetí písemnosti si nechá národním výborem potvrdit. Den uložení poznámená na doručence, doručenkou od písemnosti odcílí, podepíše ji a odevzdá určenému pracovníku pošty. Ten doručenku přezkouší, opatří otisky denního razítka a zašle odesílateli písemnosti.
16. Písemnosti se ukládají do konce odběrní lhůty, přičemž den jejich uložení se pokládá za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvídá.

ČENO“, se na poště neukládají a po druhém neúspěšném pokusu o doručení se i s doručenkou vracejí odesílateli; takové písemnosti označí doručovatel na zadní straně zásilky poznámkou „Adresát nezastižen — zpět“, kterou doplní otiskem denního razítka a svým podpisem.

Dosílání

22. Úřední písemnosti s doručenkou, které nejsou opatřeny poznámkou „NEDOSÍLAT“ dosílá pošta podle § 55 vyhlášky.
23. Úřední písemnosti s doručenkou, které jsou v levém horním rohu doručenky opatřeny výraznou poznámkou „NEDOSÍLAT“, lze dosílat jen k dodávacím poštám v témže místě.

Druhopisy doručenek

24. Odesílatelé úředních písemností s doručenkou, kterým se nevrátila doručenka, mohou žádat, aby jim pošta dodatečně opatřila nové potvrzení příjmu zásilky na druhopisu doru-

čenky. K tomuto účelu používají vlastních tiskopisů s připojenými druhopisy doručenek, které zasílají k přímému vyřízení příslušným dodávacím poštám. Tyto žádosti jsou bezplatné a pošty jim musí vyhovět.

25. Druhopis doručenky předloží pošta adresátu úřední písemnosti a požádá jej, aby na něm převzetí zásilky s datem jejího původního doručení podle dokladů pošty ještě jednou potvrdil. Potvrzený druhopis doručenky zašle pošta odesílateli.
26. Odepře-li adresát převzetí úřední písemnosti na druhopisu doručenky dodatečně potvrdit, zjistí pošta ve svých dokladech, zda zásilka byla doručena, vydána nebo vrácena a druhopis doručenky doplní podle svých dokladů. Při doslání zásilky postoupí žádost odesilatele příslušné poště
27. Důvod, pro který adresát odmítl přijetí zásilky znova potvrdit, a výsledek svého pátrání sdělí pošta ve své odpovědi odesílateli úřední písemnosti.

Příloha č. 6 k vyhlášce č. 78/1989 Sb.

DODÁVÁNÍ ZÁSILEK OZBROJENÝM SBORŮM

1. Tato příloha stanoví na základě ustanovení § 37 odst. 4 vyhlášky podmínky pro dodávání zásilek součástem Československé lidové armády, útvarům ministerstev vnitra, Sboru národní bezpečnosti, vojskům ministerstva vnitra a pohraniční stráže (dále jen „ozbrojené sbory“).
2. Zásilky určené pro ozbrojené sbory a pro jejich příslušníky, stranické a společenské organizace, se nedoručují.
3. Zásilky pro adresáty uvedené v bodech 1 a 2 se adresuji do poštovních příhrádek příslušných dodávacích pošt, odkud si je odnášeči ozbrojených sborů denně odnáší; není-li u dodávací pošty poštovní příhrádka k dispozici, vypouští se z adresy zásilky údaj „Poštovní příhrádka...“. Adresy se piší podle těchto vzorů

Svob. Jiří Dvořáček nebo Des. Karel Dobeš
 VÚ 3805/K VÚ 1602/S
 Poštovní příhrádka 38 439 07 Peruc
 390 01 Tábor 1

4. Pokud tato příloha pro některé případy nestanoví jinak, platí pro odnášku zásilek pro ozbrojené sbory § 48 a 49 vyhlášky. K odnášce poštovních zásilek jsou ozbrojené sbory povinny používat výhradně poštovních odnášecích knih, které vydává a prodává pošta. Odnáška zásilek se uskutečňuje od pošty, kterou si ozbrojený sbor po předchozím projednání s příslušnou okresní správou spojí zvolí.
5. Odnášecí prohlášení, poštovní odnášecí kniha a opis titulního listu této knihy musí být opatřen kruhovým razítkem s krycím číslem ozbrojeného sboru. Nemá-li ozbrojený sbor takové razítko přiděleno, opatří uvedené doklady otiskem svého podlouhlého razítka a ověřovacím otiskem kruhového razítka příslušné posádkové podací stanice.
6. Z výhrad odnášky jsou vyloučeny zásilky s platnou poznámkou „Do vlastních rukou“, zásilky s doručenkou a úřední písemnosti s doručenkou pro občanské pracovníky, politické a společenské organizace. Tyto zásilky se uloží na poště a adresáti se o jejich uložení písemně vyrozumějí; oznámení, výzvy a vyrozumění předají pošty odnášečům.
7. Pošta vydá zásilky nebo odběrní listy k zásilkám tomu, kdo se prokáže poštovní odnášecí knihou, přičemž nezkoumá oprávnění

k převzetí zásilek toho, kdo ji předkládá; rovněž nezkoumá pravost podpisu na odběrních listech. Za případné zneužití poštovní odnášecí knihy pošta neodpovídá.

8. Zásilky vydá pošta odnášečům podle příslušných ustanovení vyhlášky s těmito odchylkami:
 - a) k balíkům a cenným psaním s udanou cenou vyšší než 2 000 Kčs se nejdříve vydají odběrní listy, které se zapíší do poštovní odnášecí knihy. Zásilky se vydají až po předložení adresátem stvrzeného odběrného listu, jehož podpis je ověřen otiskem kruhového razítka s krycím číslem ozbrojeného sboru, datem a podpisem velitele, náčelníka nebo pověřeného příslušníka ozbrojeného sboru,
 - b) poštovní poukázky do částky 2 000 Kčs se zapisují do „Soupisu poštovních poukázk pro ozbrojené sbory“; znějí-li na částku vyšší než 2 000 Kčs, dodávají se podle písmene a). Podrobnosti jsou upraveny provozními předpisy pošty,
 - c) zásilky s platnou poznámkou „Do vlastních rukou“ nebo s doručenkou a úřední písemnosti s doručenkou adresované příslušníkům ozbrojených sborů se vydají odnášeč i s doručenkou. Ozbrojený sbor zajistí, aby adresát doručenku podepsal a jeho podpis ověří otiskem kruhového razítka s krycím číslem, datem a podpisem velitele, náčelníka nebo pověřeného příslušníka ozbrojeného sboru. Počet doručenek vyznačí pošta v poštovní odnášecí knize a sleduje, aby je odnášeč řádně podepsané, ověřené, všechny a včas vrátil. Nedoručitelné úřední písemnosti s doručenkou, které odnášeč ozbrojeného sboru poště vzlátí, musí být opatřeny důvodem nedoručitelnosti; tento údaj musí být ověřen stejným způsobem jako podpis adresáta na doručence,
 - d) není-li možno podle písmene a) až c) ověřit podpis adresáta otiskem kruhového razítka s krycím číslem ozbrojeného sboru, ověří se za stejných podmínek otiskem kruhového razítka příslušné posádkové podací stanice,
 - e) příchod telegrafických poukázk, plných balíků a spěšných zásilek dodávací pošty telefonicky oznamují dozorčím orgánům nebo jiným osobám, které velitelství ozbrojeného sboru tímto úkolem pověří.

lo; těmto osobám se telefonicky dodávají i došlé telegramy a telefonní výzvy. Za tím účelem je nutno v záhlaví odnášečského prohlášení doplnit poznámku „Příchod telegrafických poukázek, pilných balíků a spěšných zásilek oznamte a telegramy a telefonní výzvy dodávejte..... na telefon č.“; změny těchto údajů se nahlašují dodávací poště písemně. Text telegramu dodaného telefonem odevzdá pošta odnášeči společně s obyčejnými listovními zásilkami.

9. Odnášeč je při přebírání zásilek povinen ihned je prohlédnout a zásilky, které mu nepatří, odevzdat u přepážky pošty.
10. Nedoručitelné zásilky, které odnášeč vraci, musí být opatřeny důvodem nedoručitelnosti nebo adresou, na kterou se má zásilka doslat; tyto údaje musí být ověřeny kruhovým razítkem s krycím číslem ozbrojeného sboru nebo kruhovým razítkem příslušné posádkové podací stanice, datem a podpisem odpovědného funkcionáře ozbrojeného sboru. Vyplacené poštovní poukázky pošta zpět nepřijímá.

O B S A H

Část první Úvodní ustanovení . . . § 1	Reklamace	§ 61 až 62
Část druhá Společná ustanovení o zásilkách	Náhrada škody za zásilky . . .	§ 63 až 65
Všeobecná ustanovení o zásilkách § 2 až 7	Část šestá Poštovní ceniny	
Společné zasílací podmínky . . . § 8 až 12	Vydávání a prodej poštovních cenin	§ 66
Druhy zásilek § 13 až 24	Neplatné poštovní ceniny . . .	§ 67
Poskytované služby § 25 až 31	Výměna a vracení poštovních cenin	§ 68
Část třetí Podávání zásilek	Část sedmá Závěrečná ustanovení . .	§ 69 až 71
Vkládání zásilek do poštovních schránek § 32	Přílohy	
Podávání zásilek u poštovních přepážek § 33	Příloha č. 1 — Zasílací podmínky pro věci podmínečně dopravované	
Podávání zásilek u doručovatelů § 34	Příloha č. 2 — Zasílací podmínky pro tekutiny, živočichy, věci křehké, snadno se kazící a věci, které promáčejí, promašťují nebo barví	
Podací stvrzenka § 35	Příloha č. 3 — Hmotnost a rozměry zásilek	
Celní a devizová kontrola zásilek do ciziny § 36	Příloha č. 4 — Služby pro pořadatele významných společenských událostí	
Část čtvrtá Dodávání zásilek	Příloha č. 5 — Doprava úředních písemností s doručenkou ve vnitřním styku	
Společná ustanovení o dodávání § 37 až 44	Příloha č. 6 — Dodávání zásilek ozbrojeným sborem	
Doručování § 45 až 47		
Odnášení zásilek od pošty . . . § 48 až 51		
Překážky při dodávání § 52 až 57		
Část pátá Závady, reklamace a odpovědnost		
Závady § 58 až 60		

79

V Y H L Ā Š K A
federálního ministerstva financí

ze dne 29. června 1989

o vydání bankovek po 100 Kčs

Federální ministerstvo financí podle § 3 odst. 2 zákona č. 41/1953 Sb., o peněžní reformě, v dohodě se Státní bankou československou vyhlašuje:

§ 1

Dnem 1. října 1989 se vydávají bankovky Státní banky československé po 100 Kčs vzoru 1989.

§ 2

(1) 100 Kčs bankovka vzoru 1989 (dále jen „bankovka“) je 67 mm široká a 147 mm dlouhá. Je vytisklá na nažloutlému papíru s průběžným tmaovočárym vodotiskem a ochrannými modrými a červenými vlákny uloženými v papíru.

(2) Vodotisk vytváří po celé ploše papíru vodorovné řady střídajících se lipových lístků a pěticípých hvězd.

(3) Lící i rubová strana bankovky je opatřena po celé ploše podbarvujícími ochrannými podtisky.

(4) Na lící bankovky je hlavní tisk proveden tříbarevným hlubotiskem ve třech odstínech zelené barvy. Plocha lící je rozdělena na tři nestejná pole; ukončením hlavního tisku cca 4 mm před ořezem bankovky se vytváří u středního a pravého pole náznak orámování. Převážná část středního a pravého pole je podložena jemným tečkovým rastrem.

V levém poli je velké tmavé číselné označení hodnoty „100“, situované ve směru kratší strany bankovky. Na jeho pozadí je nepravidelný tmavovočáry gilošový pás připomínající prapor. V dolní části levého pole jsou čtyři himatové geometrické znaky pro nevidomé provedené v hlubotisku.

V horní části středního pole je státní znak v červené barvě. Pod státním znakem je v červené, žluté a zelené barvě hvězdice. Její střed vytváří pěticípá červená hvězda. Vlevo nahoře je hodnotové číslo „100“ ve žluté barvě. Okolo hvězdice a státního znaku jsou nepravidelné vlnovky, spodní část uzavírá tmavovočáry gilošový pás.

Pod státním znakem na společné svislici jsou texty

„BANKOVKA STÁTNÍ BANKY
 ČESKOSLOVENSKÉ
 STO
 KORUN
 ČESKOSLOVENSKÝCH
 1989“

Mezi levým a středním polem je umístěna svislá trestní pohrůžka „PADĚLÁNÍ BANKOVEK SE TRESTÁ PODLE ZÁKONA“.

V pravém poli dominuje portrét Klementa Gottwalda. Jméno „KLEMENT GOTTWALD“ a letoopočty narození a úmrtí „1896—1953“ jsou upraveny od portrétu. V dolní části je umístěno světlé hodnotové číslo „100“. Nad ním jsou v pěti řadách v reliéfním provedení lipové snítky.

V náznaku orámování dole jsou drobným písmem vytiskána jména autorů, a to vlevo jméno autora návrhu „A. BRUNOVSKÝ DEL.“ (navrh), vpravo jméno rytce „B. SNEIDER SC.“ (vyryl); uprostřed je název tiskárny „STÁTNÍ TISKÁRNA CENIN, PRAHA“.

Označení série bankovky jedním velkým písmenem abecedy a dvojmístným číslem je umístěno nahoře v levém poli, šestimístné pořadové číslo je nad znaky pro nevidomé dole. V pravém poli se označení série a pořadového čísla opakuje v řadce nad portrétem. Série i pořadová čísla jsou vytiskána červenou barvou.

(5) Na rubu bankovky je hlavní tisk proveden tříbarevným hlubotiskem ve třech odstínech zelené barvy. Plocha je rozdělena na dvě nestejná pole, levé s náznakem orámování.

V levém poli je panorama Pražského hradu a část Malé Strany s mosteckými věžemi a Mikulášským chrámem. Upravo dole jsou růže v zelené a žluté barvě. Vlevo nahoře je tmavé hodnotové číslo „100“, které se opakuje ve světlejším provedení vpravo dole. V kamenné zdíce Karlova mostu je nápis „PRAHA“.

V pravém světlém poli je ve směru kratší strany bankovky velké hodnotové číslo „100“ v zelené barvě. Číslice jsou vyplňeny opakujícími se mikrotexty „STO KORUN ČESKOSLOVENSKÝCH“. Na pozadí velkého hodnotového čísla je v horní polovi-

ně tmavočará giloše v zelené barvě, ve spodní polovině jsou tři růže, dvě v barvě červené a jedna v barvě žluté. Levé a pravé pole odděluje svislý nápis „BANKOVKY JSOU KRYTY ZLATEM A OSTATNÍ AKTIVY STÁTNÍ BANKY ČESkoslovenské“.

V náznaku orámování dole jsou drobným písmem vytiskána jména autorů, a to vlevo jméno autora návrhu „A. BRUNOVSKÝ DEL.“ a uprostřed jméno rytce „M. ONDRÁČEK CS.“, uprostřed je označení „© STÁTNÍ BANKA ČESkoslovenská“.

§ 3

Bankovky po 100 Kčs vzoru 1961 zůstávají nadále zákonnémi penězi.

§ 4

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Ministr financí
Československé socialistické republiky:

Ing. Stejskal v. r.

Předseda Státní banky československé:

Ing. Potáč v. r.

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNĚ ZÁVAZNÝCH PRÁVNICH PŘEDPISŮ**Federální ministerstvo financí**

vydal podle § 6, 18 a § 19 odst. 1 písm. a) zákona č. 73/1952 Sb., o dani z obratu, **výnos** č. j. II/2 — 11 968/89 ze dne 12. července 1989, kterým stanovilo doplnění sazebníku daně z obratu platného od 1. ledna 1989 č. j. II/2 — 19 000/88, registrovaného v částce 41/1988 Sb.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1989 a bude uveřejněn ve Finančním zpravodaji.

Do výnosu lze nahlédnout na federálním ministerstvu financí, ministerstvu financí, cen a mezd ČSR, ministerstvu financí, cen a mezd SSR a na všech krajských, okresních, obvodních a městských finančních správách.

Federální ministerstvo financí

vydal podle § 26 odst. 2 písm. c) a d) zákona č. 145/1961 Sb., o dani z příjmů obyvatelstva, v dohodě s ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a ministerstvem financí, cen a mezd Slovenské socialistické republiky **výnos** z 13. července 1989 č. j. II/4-11 970/89 o úlevách na dani z příjmů obyvatelstva pro některé poplatníky.

Výnos nabývá účinnosti dnem 1. srpna 1989 a bude podle něj postupováno poprvé při vyměření daně z příjmů obyvatelstva za kalendářní rok 1989.

Výnos bude uveřejněn ve Finančním zpravodaji č. 5—6/1989 a lze do něj nahlédnout na federálním ministerstvu financí, ministerstvích financí, cen a mezd republik a na finančních odborech okresních, obvodních, městských a krajských národních výborů.

Ministerstvo vnitra a životního prostředí České socialistické republiky

vydal podle § 17 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, v dohodě s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí, ministerstvem financí, cen a mezd České socialistické republiky a českým výborem Odborového svazu pracovníků místního hospodářství **výnos** ze dne 12. července 1989 č. j. MH/1—11369/1439/1989, kterým se vydává resortní seznam zaměstnání zařazených pro účely důchodového zabezpečení do I. a II. pracovní kategorie v místním hospodářství.

Výnos, který nabývá účinnosti dnem 1. září 1989, se vztahuje na pracovníky organizací místního hospodářství v působnosti ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky a národních výborů v České socialistické republice.

Výnos bude uveřejněn v Provozním zpravodajství, orgánu ministerstva vnitra a životního prostředí České socialistické republiky pro místní hospodářství a lze do něj nahlédnout na ministerstvu vnitra a životního prostředí České socialistické republiky — správě pro místní hospodářství, na odborech místního hospodářství krajských národních výborů, Národního výboru hlavního města Prahy a v organizacích místního hospodářství.

Účinnost pozbyly výnosy č. j. MH/4-1266/13648/1978 (reg. částka 34/1978 Sb.), MH/4-1172/1263/3/1981 (reg. částka 10/1982 Sb.), MH/4-1217/12368/1982 (reg. částka 6/1983 Sb.) a MH/13-13911/3101/1983 (reg. částka 5/1984 Sb.).

P O Z N Á M K Y:

Vydavatel: Federální statistický úřad, Praha — **Redakce:** Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 36 86 — **Administrace:** Statistické a evidenční vydavatelství tiskopisů, státní podnik (SEVT), Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9 — Vychází podle potřeby — **Roční předplatné činí 96,- Kčs a je stanoveno za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku.** **Účet pro předplatné:** SBCs Praha 1, účet č. 19-706-011 — Požadavky na předplatné, na zrušení odběru a na změnu počtu odbírávaných výtisků pro nadcházející ročník je třeba uplatnit do 15. 11. kalendářního roku. Změny adres se provádějí od následujícího čtvrtletí. V písemném styku vždy uvádějte šestimístné číslo vyúčtování. — **Distribuce předplatitelům:** SEVT, s. p., Tržiště 9, 118 16 Praha 1 - Malá Strana, telefon 53 38 41-9, jednotlivé částky lze na objednávku obdržet v odbytovém středisku SEVT, Svatováclavská 7, 140 83 Praha 4 - Nusle, telefon 43 36 15; za hotové v prudejnách Knihy: České Budějovice, Žižkovo nám. 25, Česká 14, telefon 265 72 — Karlovy Vary, Engelsova 53, telefon 268 95 a v prudejnách Knihy: České Budějovice, Žižkovo nám. 25, — Teplice v Čechách, Leninova 15, — Jihlava, Komenského 16 — Gottwaldov, Murzinova 122. — Novinová sazba povolena poštou Praha 07, číslo 313 348 BE 55. Tisknou Tiskárské závody, n. p., závod 2, Karmelitská 6, Praha 1 - Malá Strana — Dohládací pošta Praha 07